

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

19

891.99

R - 23

2004

ՄԷԶԱՐՏԱ ՊԻՐ ԻԶՏԻՎԱԿ

ՍԻՐԻՆՍ ԱՏԱԹՂՆՆ ՄԻԹԵԱԼԻԵ

ՊԵՇ ԲԷՐՏԷԻ ՀԱՎԻ

Թ Է Ա Թ Ր Օ

ՀԷՐ ՀԱԳԳ ՄԻԻԷԼԼԻՅԵՆԷ ԱՅԻՏ ՏԵՐ

ՄԻԻԷԼԼԻՅԻ

Ք Ա Ջ Ո Ւ Ն Ի

معارف نظارت جلیله سنک ۲۷۲ نومرولی رخصتنامه سبیلہ طبع اولتشدیر

ՍԹԱՄՊՈՒԼ

ՄԱԹՊԱՍԻՑ ԳԱՎԱՅԵԱՆ

1888

891.99
F-23

10

203-4.1

891-99

f-23
Kp.

ՄԷԶԱՐՏԱ ՊԻՐ ԻՋՏԻՒԱՅ

ՍԻՐԻՆ ԱՏԱԹԸՆՆ ՄԻԻԹԵԱԼԻՔ
ՊԷՇ ԲԵՐՏԵԻ ՀԱՎԻ
ԹԷԱԹՐՕ

ՀԵՐ ՀԱԳԳ ՄԻԻԷԼԼԻՖԻՆԷ ԱՅԻՏ ՏԻՐ

3597

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ
Ք Ա Ջ Ո Ւ Ն Ի

معارف نظارت جلیله سنک ۲۷۲ نومرولی رخصتنامه سیله
طبع اولنمشدر

ՍԹԱՄՊՈՒԼ

ՄԱԹՊԱՍԻՑ ԳԱՎԱՑԵԱՆ

1888
M. S. 701
Exp. N. 100
ՀԻՄՆ - ՇՐԿ
Ո. Ա. ՄԱՐՏԻՆՈՎ
Ս. ՄԱՐՏԻՆՈՎ

P. VALENTZ
LIBRAIRE
293, Faubg St-Martin, PARIS

(38242 ահ)

148-142

Է Շ Խ Ա Ս

- ԷԼԷՆ Նշանըսընը խթեմէյէն գըզ.
- ԱՆՏՕՆ Էյէնին բետերի.
- ԷԼԻԶԱ » վալիտէսի.
- ՌԻԻԶԱՆԴ » աշըզը.
- ՏԻԼԻՊ » նշանըսը.
- ՄԻՇԷԼ Գլավուզուզ էտէն.
- ԿԻՐԱԿՈՍ Անտոնոն կորգմէթբեարը

(5116
38)

21453-60

ԱՄԷՉԱՐՏԱ ՊԻՐ ԻԶՏԻՎԱԾ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԵՐՏԷ

Այնպիսի, կիշգէլ սակնալեարար, քիթապար վէ սայիր բարրագ էշեարէրի միշգէյեէն պիր օտա. պիր բարաֆտա եազրխանէ վէ դայրիհիւմ:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԶԱՐԷ

ԷԼԷՆ

(Ստեղծելի ֆիւնան կիշգէլ օլտուդու հալտէ եալընըճա Ռեֆէտիւրէ) Ա՛Ն, բեաշքի հիշ տողմամըշ օլաա իտիմ: նէ՞ տիր շու չէքտիքլէրիմ. . . էօյլէ պիր տէրա քի քիմնէյէտէ սէօյլէյէմէմ. . . սէօյլէսէմ Փայիտէ նէ՞, փէտէրիմ հէր հալտէ սէօղիւնիւ կէրույէ ալամանեաճաղ տըր. . . ա՛Ն, պիլիբիմ, պիլիբիմ ախլազընը. օ տէրէճէ մուաննիտ պիր ատէմ տիր քի, պէնիմ կիպի պիր պիշարէ գըզըզազը քէնտի ինատըրընա գուրպան էթմէյէ ապա թէրէտտիւտ էթմէյէճէք տիր. չօգ չէյ, հիշ պիր ատէմ ըրու եաարնտա տախի կէօրտիւյիւնտէ նէֆրէթ իտէճէկի պիր ատէմի, թէզէվիլուճէ գապուլ էտէպիլիբիմ. . .

պէնիմ անլեագրմա ճնուն անլեագը տապան տապանա զըտ . պէն հաֆթատա պիր մօտա կիյինմէք իսթէրիմ . օ պիր էպրի ֆէսի տէօրթ տէֆա եըյգայուպ կէյէր . պէն հէրքէսլէ բօլիթիգա վէ մէտէնիյէթ իւզրէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ . օ պիր ատէմ կէօրսէ սէլամ վէրմէյէ ութանըր . եմ րապպի նասըլ գարա սաաթտա շու ատէմին իսթըրնա տիւշմիւշիւմ . . . . միւպարէք ատէմ, տիւնետտէ գըզ գըթթըր մը վար , թապիաթընա մուվաֆըգ պիրինի ալ վէ բէֆահը հալ իւզրէ էօմր կէչիր . իշթէ կիւնէշ կիպի փարլագ կէօրիւնմէքտէ տիր շու քի . պիղիմ եէքտիկէրիմիղլէ վուգու պուլաճագ իղտիվաճըմըգ . հէր հալտէ՝ իքիմիղին տախի էօմրիւնիւ գարա իլէ կէչմէսինէ սէպէպ օլաճագ տըր :

ԵԼԻՁԱ

(Կէէէ) Նէ՞ տիր օ գըզըմ, եալընըզճա չէքիւմիշ տուա՞ մը էտէյօրսուն , հագ թաալէ հազրէթլէրի կիճէ կիւնտիւզ օգուճագտա օլտուղուն քիթապլարա , հէր կիւն պէօյլէճէ օտանա չէքիլիպ էթտիյին տուալարա , վէ սայիր անլեագը հասէնէլէրինէ նագար էտիւպ , սանա էօյլէ պիր պախթ աչտը քի , շու ասըմըգտա բէք աղ պուլունուր :

ԵԼԵՆ

Նէ՞ կիպի :

ԵԼԻՁԱ

Սէրվէթ վէ զէքեալէթի ալէմէ մաալիւմ օլան Յիլիպ՝ պիր տօսթըն թալսիյէսի իւզրէ սիղի փէտէ .

րինիղտէն իսթէմիշ , օ տախի պանա սօրտուղունտա բէք մինասիպ կէօրտիւմ . վէ իթթիֆագը առա իլէ մուվաֆիֆագաթ էտիւպ , պու ագչամ տախի նշանընըզն իճրա օլունմասընա գարար վէրտիք :

ԵԼԵՆ

Սէվկիւլի վալիտէմ, աճընըրմ քի սիղին պախթտէյու իւէյալ էթտիյինիղ , պէնիմ շու հալիմտէ ատէթա պիր պէտպախթըրգ տըր . զիրա էվվէլ էմրտէ սիննիմ հէնուզ միւսախտ տէյիլ , սանիէն սէրվէթ ու զէքեալէթին պու կիպի մատտէլէրտէ բէք չօգ հէէմիլյէթի օլմայուպ , սաատէթ՝ մահգա կէօնիւլէրին եէքտիկէրի իլէ օլաճագ իթթիֆագընտան մէրպուլթ տըր . հէր նէ հալ իսէ շիմ տի օրալարտան պահա իթմէք օլմայուպ էֆքեարըմ, եալընըզճա շունու բէճա էտէրիմ փէտէրիմ տէն քի պու իշի մէնն իթսին :

ԵԼԻՁԱ

(Էլէնի եիւղնիւրն գոն էրէր) Աֆէրին գըզըմ, իշթէ պէօյլէ էտիպլի օլ . մահճուպ օլ , վէ Ալլահ հէր վէչն իլէ սէնի մէսուտ գըլաճագ տըր , զիրա սէնի մէքթէպլէրէ գօյտուղումուղտա , կէօղիւմիւզիւ բէք չօգ գօրգուլթտուլար . հիճապ փէրտէսի եըրթըրըր , քիմնտէն ութանմազ , սիգէ իթաաթ էթմէզ , վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ , պիր չօգ իֆթիրալար իլէ , վէ պէն էօյլէ զանն իտիյօր իտիմ քի շու նշանլանմազ վէ Յիլիպ սէօղլէրինի իշիթտիկին կիպի մէսէրրէթլէ իւզէրիմէ գօշուպ , «Մէմ նունըմ վալիտէմ, մէմնունըմ, բէք էյու եարմըշ .

սընը » տէյէճէքսին . ֆագաթ հէր նէ չի տէր-
 լէրստէ տէսինլէր . մէքթէպլին հալի պաշգա տըր ,
 վէ շիւքիւրլէր օլսուն , թէրպլիէն իլէ էտէպինէ
 պիր խէլալ կէլմէտիքտէն մաատէ , ութանըպ պիր
 ալ նազ ու նէվաղիլ տախի իտիյօրսուն . է՛հ . . .
 պիզ տէ նըշանլանտըղմըղտա . . . հէ՛յ կիտի կիւն-
 լէր հէ՛յ , նիչէ նազլար իթտիք . ֆագաթ գըզըմ
 սագըն պու կիպի սէօղլէր սէօյլէմէ պաշգալարընա .
 քիմ պլիլր « տուվարըն գուլաղը վար » տէմիչլէր .
 սօնրա գըզ ֆիլիպի իսթէմէյօր տէյու ատուլէր
 արա եէրտէ պիր թագըմ սէօզ չօղալտուպ , ֆի-
 լիպին գուլաղընա եէթիշտիրիլլէր վէ նէթիճէսի
 էյու օլմազ :

ԵԼԵՆ

Նէթիճէսինին էյու վէ եախօտ ֆէնա օլմասը
 պանա այիտ պիր քէյֆլիէթ տէյիլ տիր . զիրա
 ֆի մապատ պէնիմ պէօյլէ պիր իղտիվաճա մու-
 վաֆֆագաթ իտէճէյիմ եօգ տըր . պէնտէն թա-
 ճիզլիլինիզ վար իսէ , պաշգա պահօ . եօգ էյէր
 փէտէրիմին խանէսինտէ պէնիմ իչին բուպա վէ
 թաամ պուլունմայօր իսէ , էլ հիւնէլլէրիմ սայէ-
 սինտէ գազանըպ իտարէ օլապլիլիրիմ :

ԵԼԻՁԱ

(Թէպէսիւճ էլէ) է՛ է՛ անլատըմ « եէմէմ ամմա
 ճէպիմէ գօյ » սանա էօյլէ տէմէք եագըշըր . պու-
 նու սէօյլէյէն սէն տէյիլսին , սէնին զատէլիլին
 տիր . է՛հ գըզըմ , վագաա սէն ֆրանսըզլարըն , Օս-
 մանլըլարըն , ինկիլիզլէրին վէ միլէլի սայերէնին
 թարիլլէրինի վէ նէսէլլէրինի էօյրէնտին ամմա ,

տահա սէնին նէսլին հագգընտա մուֆասալ մա-
 լիւմաթըն եօգ տըր . . . : Սէն էօյլէ պիր վալի-
 տէնին գըզըսըն քի , զատէլիլի ամմէյէ մալիւմ օ-
 լուպ՝ տահա օն պէշ եաշընտա իքէն եիրմի եէր-
 տէն իսթէյէնլէրի վար իտի . հէ՛յ . . . կէչմիշ օլա
 կէչմիշ օլա , կէչէնէ մաղի տէրլէր , վէ նէ՞ զանն
 իտիյօրսուն , ֆիլիպ կիպի պիր ատէմին պու կիւն
 սէնի իսթէմէսի տախի օ սայէտէ տէյիլմի տիր :

ԵԼԵՆ

(Մաթիճէ) էյէր պունուն իչին ալըբօր իսէ լա-
 նէթ օլա իտի փէտէրիմ սէնի ալտըղը կիւնէ :

ԵԼԻՁԱ

(կիլիսէ հաղըւււււ) է՛ գըզըմ , պու գատար էլ
 վէրիլ , իշթէ պէն բէտէրինէ կիտիյօրում , արթըգ
 պիզ պիզէ տանըշըր տիւշիւնիւր լաղըմ օլանլարը
 թէտարիք իտէր վէ ազշամ՝ նշանընըղը օգութ-
 տուրուրըղ :

ԵԼԵՆ

(Մէյեու) Օ՛ֆ , եա սէօյլէյէմէյօրուզ , վէ
 եախօտ տույուրամայօրուզ . էօյլէ զատէլիլին , տու-
 անըն , հիճապըն նէ մինասիպէթի վար տըր շու
 հաւաթ վէ մէմաթ մատտէսինտէ . իչին բուհու-
 նու սիզէ իքի սէօղլէ թագիսիլ էտէյիմ . շու նիւ-
 սիւպէթ ֆիլիպի ալմայաճաղըմ . ամմա էկէր բէ-
 տէրիմ ինատընտա ըսրար իտէր իսէ գարշը գօեա-
 ճաղըմ , այըպ տէյիլ , էկէր բէտէրիմ հէր հալտէ
 պէնի գօճաեա վէրմէք իսթէյօր իսէ , մինասիպ
 կէնճէր չօգ տըր . մէսէլա շու միւսիւ Բիւզանդ

չօգ մուհրպպի տիր, իսթէր իսէ պէնի օնա վէ-
րէպիլիր :

ԷԼԻՁԱ

(Բե-ր հե-րեթ ե-ղեթի-ս-գլաբա ել ելնե -լաբ շէ
պե ել ելե ե-ղեթի-ս-գլաբա ել ելնե ել ելնե կե-րե-նե
վա-րաբ) Աման գարա երկզէրիմ, քիմսէլէր իշիթ-
մէսին . վայ բոլ բոլ . . . բոլ երկզիւնէ էտէպսիզ
նամուսսուզ գըզ . գարա կիւն գարա սաաթ օլայ-
ալ տօղտուղուն կիւն . . . նասըլ տա ութանմա-
տան երկզիւմէ գարչը պէնի Բիւզանդա վէրին տէ-
յու չաղըրըեօր . պէն իսէ զանն իտիյօրում քի հի-
ճապընտան իսթէմէմ ֆալան տէեօր . մէկէր գըզ
Բիւզանդ տէնիլէն եալը չաբկընը իլէ իշի պիթիր-
միշ . . . (Էլնե րեթի-ս-գլաբ) պէ հէյ շաղըն , օ Բիւ-
զանդըն պասթօնընա , բանթօլունա , կէօզիլիւնէ ,
էլտիվէնիւնէ վէ պիր թագըմ գէվգէկճէսինէ օլան
եալաըզարընա վէ ըսթըլլահաթընամը ալտանըեօր-
սուն . պէնտէն պէսթէր իքի ճէպինտէ պէշ բա-
րասը եօգ « սանտըգտաքի սըրթընտա , սէբէթ-
տէքի գարնընտա » , շունու պունու տօլանտըրըր
կէզէր , օ սէնին խէեալ իթտիյին մօտալար , աթ-
լար , արապալար հէբ բարա իլէ օլուր . գըեաֆէթ
թալչան ալլամազ . էկէր սէն ագըպէթէնտիշ պիր
գըզ իսէն , պիր տիւշիւնիւ վէր քի , Ֆիլիպ նէ
գատար մաղըմ ; իշինտէ կիւճիւնտէ , Ալլահըն բէ-
չինէ եաբըշըշ , իրատընը մէսարիֆինի թանըր ,
կիթտիքճէ գէնկին օլմագտա , հաթտա կէօրմէյօր-
մուսուն նասըլ ագըսըրըզալ պիր գաթ էլպիտէյի
իւշ տէօրթ սէնէ կիլինիր , վէ հէր քէս քէնտիյէ

հավէսլէնիր . գըզըմ , տահա սէնին պաշընտան գա-
վագ եէլի էսիյօր , պու մուամէլէնի Ֆիլիպ իշիտիր
իսէ նշանընը կէրույէ ալըր , վէ եալվարան գըզընը
վէրիր , սօնրա կիւզէլ էօմը կէշիրմէլէրինի կէօրէ-
րէք բիւշիման օլուրսուն վէ սօն բիւշիմանըըրգ-
ագճէ իթմէզ , կիթ իշինէ պագ վէ բէտէրինէ պիր
շէյ սէզտիրմէ , արթըգ պաշգա սէօզ տինլէյէմէմ :
(կե-րե) :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՆՁԱՐԷ

ԷԼԷՆ ՎԷ ՍՕՆՐԱ ԲԻԻՁԱՆԴ

ԷԼԷՆ

Խապէր անլամազ ատէմին գարչըսընտա չաթ-
լամագ հիշ պիր շէյ տէյիլ տիր . . . տահա զօր
իտիյօր քի Ֆիլիպ շէօլլէ տիր տէ պէօլլէ տիր . . .
այըպ տէյիլ ա , ալթուն թախտ իսէ տէ պանա իւ-
զիւմի եօգ , պաշգասը կէօնէնսին . . . կէօեա ու-
թանմայօր իմիշիմ . Բիւզանդ ֆագիր իմիշ , պաս-
թօնու վար իմիշ , նէ պիլէյիմ , մասնասըզ լիւ-
զիւմիզ լագըրտը չօգ , տինլէմէյէ վագթին վար
իսէ :

ԲԻԻՁԱՆԴ

(կե-րե ե-թիլէն շի պե բո-պ կէնի-թշ օլուր-ըր- հալտ
կե-րաբէ էլպիլան , պասթօն , կեօղե-նաթ կեօլի-տ վէ դաբէնի-մ .)
Պօն ժուու մատմազէլ :

ԷԼԷՆ

(Իսթիգալ էրե-զ էլէշէր) Պօն ժուու միւսիւ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Կե-լերէ+ ճըբըբաբ Վէ Էնտի Էնտիսինէ պեր սորբէ՛
Վերեյերէ+ պեր սանրալեա Վէեր ավընա օրորոր Վէ սեյլե-
որիկ Վէման Կեան այաղա Բարբըլ սանրալեանըն արգասընա Կա-
եանըր Կեան ԷԷ արը՛ ավըր) Չէշմինիզ ըրւշէն օլտուն ,
խայըրը իշինիզ վար իմիշ տէ հիշ պեր շէյ սեյլե-
մէղսին :

ԵԼԵՆ

Նէ՞ կիպի :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Նէ կիպի նէ՞ տիմէք , պէն սիզէ սիվալ իտէ-
ճէք իքէն , սիզ մի պանա սորայօրսընըզ :

ԵԼԵՆ

Տէտիքլէրինիզտէն պիւր շէյ անլայամայօրում :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Էյլէ իտէ մատէմ սէն սեյլէմէք իսթէմէյօր-
տուն , պէն վերէյիմ սանա պու միւթտէի . ֆադաթ
եէքտէն սեյլէմէք իսթէմէմ . նէ՛ պիլէյիմ , ֆէվ-
զէլատէ պիւր մէսերրէթին՝ Էքսերիա ֆէնա նէթի-
ճէլէրէ միւնթաճ օլտուղու կէօրիւլիշ տիւր :

ԵԼԵՆ

(ԹէԷԷԷԷ) Խայր օլա նէ՛ վար քի , թալէհիմի
պիլիւր իտէմ , պու գատար խայրը պիւր շէյ օլամազ
պանա :

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Կե-լերէ+) Չիհնինէ քէնտինէ թօբլա տէ սեյ-
լէյէյիմ :

ԵԼԵՆ

(Մերաշլա) Սեյլէ՛ ճանըմ , նէ՞ վար իմիշ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Ահեթէ Էհեթէ) Փէտէրինիզ սիզի մահուտ ֆի-
լիպէ վերիյօր :

ԵԼԵՆ

Ալլահ ալլահ , պո՛ւ մը իմիշ պու գատար խա-
յըրը խապէր . ներէտէ պիւր քէօհնէ վար իտէ ան-
լըմա օ՛ մը եաղըլըր :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Եօ՛գ արթըգ պունա տէյէճէք եօդ , նազ իթ-
մէ , շու ֆիլիպ տիւնեանըն մալընը տէյէր , մաաշ-
ալլահ , Ալլահ Էմանէթ , հեր շէյի միւքէմէլ ,
աղընը՛ մը տերսին , տիրայէթինի՛ մի , եէմէյիպ
կիլմէյիպ արթըրաղը սերվէթի՛ մի . Էմաալըզ
հիւսնինի՛ մի , կըսթօսընը՛ մը , վէ նիհայէթ ճիւմ-
լէսինին իւզէրինէ լիմօն սըգսան սիննինի՛ մի :

ԵԼԵՆ

Մնլար պէնիմ վազիֆէմտէն խարիճ , նէ՛ օլուր
իտէ օլտուն , պանա՞ նէ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Նէ տէմէք պանանէ . միւսթագպէլտէ գօճանըզ օլաճագ զաթ իչին վագիֆէ իթմէ՞զմիսինիզ :

ԵԼԵՆ

Պէն օ՛ իամ իլէ պիրիսինի թանըմըջմ՛, վէ օնուն տախի նէ ախլագ սահիպի վէ նէ՛ առէմ՛ օլտուղունու բէք եագընտան պիլիբիմ՛ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Էվվէլ էօյլէ իտի ամմա շիմտի կալիպա վազ կէշմիշսինիզ :

ԵԼԵՆ

Ապա՛ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Պու իշէր նէ՞ տիր եա :

ԵԼԵՆ

(Մուշէտէր) Աման ճանըմը սըգմա , նէ տէմէք իսթիյօրսուն , էօլիւմտէն էօթէյէ նէ՛ վար , պէն իշիմի պիլիբիմ՛ . . . :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Պագ շու միւտահինէ , նէմէ լազըմ՛ , նէ եաբարսան եաբ , Ալլահ խայըրը էյլէսին , հէր շէյ օլմուշ պիթմիշ , բիշմիշ . թաամա սօլուզ սոճմուզ աթաճագըմ՛ :

ԵԼԵՆ

Նիչիւն պէօյլէ լիւզիւմնիւզ լագըրտըլարլէ ճանըմը սըգըեօրսուն , պիլմէզմիսին .քի տէյիլ Ֆի-

լիպ՛ քի տիւնեատէ եալընըզ իքիմիզ գալսագ րալմագըլըմըն իհթիմալի եօգ . հաթտա լօրտ էվլատը տախի օլսա , սիղէ թէրճիհ իտէմէմ՛ . ամմա էկէր սիզ պէնի ալմագ իսթէմէզ իսէնիզ , օ պաշգա պահս . լաքին շուրասընը էյիճէ պիլմիշ օլունուզ .քի , հէրչի պատապատ շու մուրտարը ալմաեաճագըմ՛ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Ճանըմ գաշամ ալըրըմ պէն պու սէօլլէրի , գարշընըզտա պուլունանը քիմ զանն իտիյօրսունուզ , եօգսա խըմպըլըմըմ .քի պու կիպի սէօլլէրինիզէ իթիգատ իտէյիմ՛ . պէն հէր շէյի թահգիգ իթտիմ՛ , վալիտէնիզ կէլիպ ըէյինիզի սօրմուշ , սիզ տախի պիրազ շիյվէտէն սօնրա ըազի օլմուշսընըզ մէմուռնէն , սօնրա պապա Ֆիլիպ կէլմիշ պուրաեա մախֆիճէ կէօրիւշմիշ գօնուշմուշսընըզ , վէ պէօյլէճէ մասլահաթ խիթամ պուլմուշ , խօշ նէմէ լազըմ . . . . իշթէ պէն կիտիյօրում , վէ եալընըզ սիղէ շունու ըէճա իթմէք իւզըրէ կէլտիմ՛ .քի , պարէ շու էյեամը սաատէթինիզտէ զիքը իտինիզ .քի , աշգընըզա տիվանէ օլան պիրմէճնուն վար տըր : (կիթէտէր) :

ԵԼԵՆ

(Պայլը պի հալտէ Բիւշմըն էլիսին Ռուսուդ պրտէմեարտ) . Տուր հէլէ ա՛ ճանըմ՛ , Ալլահ աշգընա օլսուն տուր , նէ տիր պու թալի ու հարէքէթինիզ . . . հիշ մէրհամէթ եօգմը սիզտէ . . . պարէ վիճտանընըզ գարշը օլսուն սէօյլէմէյին . աճէպա

կէօղէրինիլէ կէօրսէնիզ ինանաճաճ մըսընըզ քի պէն պու մուամէլէտէ պուլունմուշում:

ԲԻԻԶԱՆԳ

Պըրազ, րէճա իտէրիմ, պէն պու մասալլարտան չօգ տինլէմիշիմ, գօրգարըմ շիմոտի աղղըմտան պիր իսաթա չըգար: (վէ էլէն Կոնստանտնուպոլիս Կոնստանտնուպոլիս):

ԵԼԵՆ

(Մեծալըն սուրբնիտ Բեղանորն արքայնիտան պաշտոն, սանրալէաննն ինչէրնէ կէճ էլէ զնորոն. վէ պէր ալ սեռ-թեմիտն սօրա) Ա՛հ, եա իլահի, նաճըլ թալէյիմ վար պէնիմ. . . իշթէ Բիւղանդ տախի կիւճէնմիշ . . . պէն Բիւղանդը պու րատտէյէ կէթիրինճէյէ տէք նէ՛ զահմէթէր չէքտիմ. իշթէ պու տախի էլտէն կիթմէքտէ, ամմա նահաճօգ մը —ըսթաղ-Ֆէրուլահ, քիմ պիրիր վալիտէմ նէ՛ եալան հա-վատիպէր նէշը իտիյօր քի, Բիւղանդա տէք եէ-թիշմիշ. պաշգա չարէմ եօգ, վալիտէմ նիսպէթ-լէ փէտէրիմ իսապէր անլար առէմ տիր, եալընըզ շու ֆարգլա քի հէր պիր շէյի էնատըղընա ֆէտա իտէր. հէր նէ հալ իսէ պիր ծնա տէխալէթ իտէ-լիմ պաղալըմ պիր չարէ պուլուննօր մը, պուլունն տէ ինատը թահրիգ օլուր իսէ խօտ պէ խօտ սէնի ալմանեաճաղըմ տէյու իսապէր կէճտէրիրիմ պա-պա Ֆիլիպէ, օլ վաղըթ պիթթապի շու իշտէն վաղ կէչէճէք տիր:

ԻԻԶԻՆՃԻԻ ՄԵՆԶԱՐԷ

ԵԼԵՆ (ԱՆՏՕՆ ՎԷ ԵԼԻԶԱ ԿԻՐԵՐԼԵՐ)

ԵԼԵՆ

Ա՛հ նէ՛ դատար մէսուտըմ, փէտէրիմ, քի հէր վաղըթ պէօյլէ իլթիֆաթընըզա նայիլ օլուրում. շիմոտի հէման սիզ կէլմէղտէն, սիզինլէ պիր միւ-լաղաթ իթմէք իշին թէֆէքքիւր իտիյօր իտիմ:

ԱՆՏՕՆ

Մէվկիլիւ դըզըմ, տիննեա իւզէրինտէ սէն-տէն պաշգա քիմնէմիզ վաճ մը տըր. իշթէ փէ-տէր ու մատէրինին սօն թէսալլիսի եալընըզ սէն-տէ տիր. . . ֆաղաթ նիշին պէօյլէ սօլիուն վէ միւքէտտէր կէօրէյօրում սէնի:

ԵԼԵՆ

(Մեռեալիտ) Ա՛հ նէ՛ սէպէպիմ վար տըր մէս-րուր օլմայա:

ԱՆՏՕՆ

Մուղայիրի օլարազ քէտէրինիզ պատի օլա-ճազ պիր սէպէպ պուլունմամազտա տըր զանն ի-տէրիմ:

ԵԼԵՆ

Պէնի սէվէճըմիսինիզ. սաատէթիմի արղու ի-տէճըմիսինիզ:

ԱՆՏՕՆ

Օնա շիւպհէ նէ գըղըմ:

ԵԼԷՆ

Էօյլէ իսէ սիզէ պիր րէճամ վար տըր , գա-
պուլ պույուրուն :

ԵԼԻՁԱ

(Գըլնա Գուրաթ Էրաբաթ) Էվէթ, էֆէնտի փէտէ-
րի պիր միւտտէթտէն պէրու պիր էլման պրօշ իս-
թիյօր սիզտէն , վէ գաչ տէֆա տէ պանա սէօյլէ-
տի թի սիզէ իֆատէ իտէյիմ . ֆագաթ նասըլ իսէ
պիր մինասիպ վագըթ օլամատը . միւմքին իսէ պու-
կիւն ալմագըղընըղը իսթիյօր , էօյլէ տէյիլ մի
գըղըմ :

ԵԼԷՆ

(Սուրէ Գուրէթի) Աֆվ իտէրսինիզ հանըմ վա-
լիտէ , պէն սաատէթի սիզին զանն իթտիյինիզ
կիպի էլմասըլարտա վէ պրօշարտա արամայըպ , եա-
լընըզ գալպլէրտէ արատըղըմ իչին , էֆքեարճա
իթթիֆա գըմըզ օլամայաճաղընտան , փէտէրիմէ
օլաճագ ճիւզի պիր միւլագաթըմըզտա , պիզի եա-
լընըզ պրագմանըզը րէճա իտէրիմ :

ԱՆՏՕՆ

(Թէաճէպլէ) Պու նէ՞ մանօլրալար տըր , աղըմ
էրմէյօր թի . հանըմ աֆվ իտէրսինիզ , պիզի գը-
ղըմլա պիր ազ եալընըզ պրագըն պագալըմ նէ
օլաճագ :

ԵԼԻՁԱ

(Էրե Դեր Էհրէ Էէ Էըլնա Գուրաթ Էնիթիէ Գըրաթ)
Պու քիւչիւբ շէյթանըն շարլաթանըղըլարընա է-
հէմիյէթ վիրմէյինիզ :

ԱՆՏՕՆ

(Օմուղալընը Էլէրէթ) Պու կիւն եա պիզիմ ֆա-
միլեա թէպաիլ օլմուշ , եա պէն , իքիմիզին պիրին-
տէ մութլագա պիր թէպէտաիւլ վար տըր . . .
է՛հ , նէ իսէ շիմտի անլարըզ . (Էլէնէ Եանընթան պեր սան-
թուս Էնիթիէթ) կէլ պագալըմ գըղըմ , նէ տիր
սէօյլէյէճէքլէրին :

ԵԼԷՆ

(Սնուրնան Էլնիթիէ Էօթեր) Փէտէրիմ էֆէնտիմ ,
էկեր թէքմիլէն հէօրրիյէթ վէրի իսէնիզ եիւրէ-
յիմի սիզէ աչըպ անտէն էօյլէյիմ :

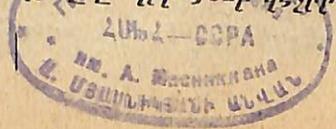
ԱՆՏՕՆ

(Թէաշ Էն) Նիչին էօյլէսին գըղըմ . սէօյլէ պա-
գալըմ նէ՞ վար . հէր վէչհ իլէ հէօրրսին , ութան-
մա սէրպէսթ սէօյլէ :

ԵԼԷՆ

Վալիտէմէ ագտը իզտիվաճընըղըն իւք կիւ-
նիւնտէն շիմտիյէտէք քէնտիսինտէն մէմնուն օլմա-
տըղընըզ էյու պիլրիմ , վէ թապիի տէ օլամա-
յաճագ իտինիզ . չիւն սիզին կիպի մէտէնի պիր
զաթլէ էօյլէ թէրպիյէ վէ մէտէնիյէթտէն պիլ
քիւլլիյէ պի պէհրէ օլան պիր խաթուըն իմթի-
զաճլարը մուհալ գապլիլինտէն տիր . հալպուքի սի-
զին քէնտիսինտէն հիսս իտէճէկինիզ նէֆրէթի ,
քէնտիսի սիզտէն հիսս իթմէքտէ տիր . վէ պէօյ-
լէճէ տիւնեատա կիւզէլ պիր էօմր կէչիթէմէտինիզ
զանն իտէրիմ :

09-15512
7604
9125

ԱՆՏՕՆ

(Մե-թե-կե-րե-ն) Ա՛հ, շիւփհէ նե՛ գըզըմ, քեաշքի հիչ էվէնմէզսէ իտիմ:

ԵԼԵՆ

Եա՛ էօյլէ իսէ փէտէրիմ, նիչին պէնի տէ սի-զին պու սէֆալէթինիղէ հիսսէմէնս իսէյօրսընըզ. պիլմէյօրմըսընըզ քի . . . ա՛հ հիճապ իտէրիմ սէօյլէմէյէ . ֆազաթ չի ֆայիտէ քի պաշգա չա-րէմ գալմատը . . . (աղմա-գո-ս)

ԱՆՏՕՆ

Սէօյլէ գըզըմ, սէօյլէ :

ԵԼԵՆ

(Աւշ-ր-ո-գ) Օ Ֆիլիպ տէնիլէն մէշէ օտուներ իլէ պէն պիր սաաթ տախի էօմը կէչիրէմէմ. էյեր պէօյլէ պիր ատէմէ վէրմէք էֆքեարընտա իտինիզ իսէ, նիչին էվէլա պէնի մէտէնիլէթտէ թէրպիլէ էտիպ հէր պիր շէյի էօյրէթտինիզ . . . գըյաֆէ-թինէ տէ պաճմայօրմըսընըզ. հիչ ինսան սըֆաթը վաճըմը տըր . ամմա պիլըրիմ, սիզի գանտըրան հէփ վալիտէմ տիր . եօգսա նէ միւմըին քի սիզ գըզը-նըզը իսթէմէտիկի պիր քիմսէյի ալմագըղա ճէպը իտէսինիզ:

ԱՆՏՕՆ

(Մե-րե-ն) Հաշալար օլտուն գըզըմ. նէ պիլէյիմ պէն, վալիտէնլէ սանա խապեր կէօնտէրտիմ, իս-թէյօր տէտի . պէն տախի նշանընըզըն օգուսմասը իչին պու ագշամա գարէր վէրտիմ . . է՛ չօգ շէյ ամմա պէն սէօզիւմի կէրույէ ալմամ:

ԵԼԵՆ

Կիւզէլ պույուրույօրսընըզ փէտէրիմ, ֆազաթ պիր տիւշիւնիւն քի գօյուս սաթմայօրսընըզ վէ մատտէ հայաթ վէ մէմաթա ալիտ տիր :

ԱՆՏՕՆ

(Պե-ր-ո-թե-ն րե-ն-նե-ր) Պարզ իտէլէմ քի ձի-լիպտէն սէօզիւմիզի կէրու ալտըզ, պուստան մի-նասիպ պիր քիմսէ վաճըմը տըր . շիմտիքի կէնճլէ-րին հալի մալիւմ, հէփ աճ ալալան .

ԵԼԵՆ

Պէնտէն թաճիլիկինիզ վար իսէ պիլմէմ. եօգսա պէն շիմտիլէտէք սիզէ իզտիվաճ հագգըն-տա պիր արզու կէօսթէրմէտիմ: զաթէն ֆամիլեա էվլատը օլտուղըմըտան, ֆամիլեաճա վուգուա կէլէն ահվալարը հէր կիւն սէյր իտէրէք, իզտի-վաճըն նէ տէրէճէ նազիք պիր մէսէլէ օլտուղունու էյիճէ տէրը իթմիշիզ տիր . վէ պու սէպէպտէն տիր քի եէնի կէնճլէրիմիզ պու մատտէյէ մէյլ կէօս-թէրմէմէքտէ տիրլէր . էմաալար բէք չօգ, մէսէլա շու միւսիւ Բիւզանդ պէն չաղտա տըր, վէ պէլքի պէնտէն տախի պիր ազ պէօյիւք . վէ նասըլ քի մալիւմինիզ տիր հալէա էվէնմէմիչ վէ պէլքի տէ տահա պիր գաշ սէնէյէտէք էվէնմէզ . վէ Բիւ-զանդ կիպի տահա նիչէ տէլիգանլըլար վէ գըզըլար՝ պէնիմ իչին տախի հէնուզ վագըթ օլտուղունտան պու գատար թէլաշէ հաճէթ եօգ տըր :

ԱՆՏՕՆ

Հէլէ կիթ գըղըմ, վէ պէնի եալընըզ պրագ .
քեաֆֆէյի իֆատաթընը անլատըմ, վէ պիր ազ
թէֆէ.բ.բիւր իթմէյէ մէօհթաճըմ: (Էլէն Կէր)

ԱՆՏՕՆ

(Պաշտօն սուլտան) Եւ Բապպի, իբի գըղըճըն ա-
րասընտա գալտըմ. շիմտի Ֆիլիպտէն սէօղիւմի
նամըլ կէրույէ ալայըմ. գըղ Բիւզանդա վէրմիշ
կէօնլիւնի. ֆագաթ օ նէ հին օղլու հին տիր ալ-
մազ գըղըմը . . . նէ իսէ, տուրաճագ սըրա տէ-
յիւ, չալըշմալը. շիմտի Ֆիլիպպէ պիր մէքթուպ եա-
զըպ նշանը գաչ կիւն սօնրայա թէխիր էթտիրմէլի.
Բիւզանդլէ տախի կէօրիւշիւպ էֆըեարընը անլա-
մալը. էյէր ալմագ իսթէր իսէ, նէ՛ ալէա գըղ
իսթէմէյօր տէյու պիր չարէսինի պուլուպ Ֆիլիպպէ
իսթէմէմ տէտիրթտիրրիղ վէ սէօղիւմիւզի պիղ
կէրու ալմըջ օլմայըզ. եօգ Բիւզանդ ալմազ իսէ,
չար նաչար Ֆիլիպպէ վէրիւրիղ: (Փերոէ Կէր)

ԻՔԻՆՃԻ ԲԷՐՏԷ

Պիր գաչ Էսկի սանտաշես . Էաքի՛ Էաքի՛ Էօրթիշ-
լերլէ սերիլմիշ պիր սասիր քօօնէկ պիր հասիր
վէ սսիր պոշ կիպի պաեաղը մօպիլեսայար .
Ֆիլիպ վէ Միշէյ օրոշրմագտա, Ֆիլիպ կի-
յիւմիշ պիր Էաքի Էնրարի, յէկկիկի վէր-
միշ պօզարմըջ գալըն գասօրտուսն պիր
պաքաւ պաշքօ, օյ գաստար պիչիւմ-
սիզ վէ կէնիշ քի իչիւտէ գաշպ օ-
լոշյօր կիպի . պաշընտա քիրյի
վէ դաշէք պէօյիշք պիր Ֆէս :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՆՁԱՐԷ

ՃԻԼԻՊ

Նէ տէրսին եաճու Միշէլ, շու գըղը ալտըգ :

ՄԻՇԵԼ

Էօյլէ եա սէն իտին ալան, կէրչէքսին . . . պէ
հէյ շաչըն, ծնլար սանա տէյիւ գըղ, պիր քէտի
տախի վէրմէղլէր իտի . նէ իսէ եալան եանըլը պա-
պասընը անասընը պիր տիւրլիւ, գըղը պիր տիւր-
լիւ, հէր պիրիսինի պիրէր թարիգլէ գանտորտըգ
տէ, իչպու մէրքէզէ եէթիշտի . ֆագաթ ագլընը
պաշընա կէթիր . սէն սէնի պիր ազ թէմիզլէ .
պալթօյու Ֆէսի ֆալանը տէյիշ . պիր ազ ատէմ
գըլաֆէթինէ կիր պէ :

ՅԻԼԻՊ

Կիւլէրիւմ սէնին ագլընա քի պէօյլէ չօճուգ միսալի լազըրտը էտէրսին . . . սէն նէրէլէրտէսին, էյէր սիւս իլէ, բանթօլ իլէ, մօտա շէյլէրլէ ալտանըպ տէ՝ գըզ վէրսէլէր իտի, Բիւզանդա վէրիլէր իտի քի հիչ տէ էվլէրինտէն չըգմազ. ֆաթաթ գըզ էօյլէ հօբբալըգըլըր սէվմէտիյինտէն իսթէմէտի Բիւզանդը :

ՄԻՇԵԼ

Օնա շիւպհէ նէ էֆէնտիւմ, սիղին կիպի աղըր պաչը, էնլի գաչը, պէյազ սաչը, շիւրիւք տիչլի քեամիլ պիր զաթը հաճնկը գըզ արզու իթմէզ քի էլէն արզու իթմէսին . ֆազաթ մալիւմն հէր նէ գատար պիրպիրէրինիղի սէվսէնիզ, էինէ վասըթասըզ պիր իչ կէօրէմէյէճէք իտինիզ :

ՅԻԼԻՊ

Էօյլէ ամմա, պէն պաչգայըմ. պիւթիւն ալէմ պիլիւր պէնիւմ նէ քեամիլ ատէմ օլտուղումը, վէ իչթէ պունա իսպաթ էլէնի իսթէմէք իչին փէտէրինէ հապէր կէօնտէրտիյիւմտէ, գըզ տէ աթալարը տէ ըզգա կէօսթէրիպ, հէման պու աղչամ նչանըմըզըն օգունմասընա գարէր վէրմիչլէր քի տէօրթ պաաթ սօնրա իճրա օլաճազ, վէ սէնին տախի մատէմ քի չօգ էմէկին կէչտի, հազըր պուլունմագըլըրն հէր հալտէ էլզէմ տիր :

ՄԻՇԵԼ

Իչթէ կէօրտիւնմի, իչի պու տէրէճէյէ էէ.

Թիչտիրէն պէնիւմ. ֆազաթ սէն տէ պիր ազատէմճէսինէ հարէքէթ էթ վէ էվլէ էմրտէ շու էլպիսէյի պիր շէյ եաբ. պիր ազ տէ քեամիլլիկի պրազ տէ ալէմէ ույտուր քէնտինի :

ՅԻԼԻՊ

Չօճուգմըսըն սէն, նէ օլմուչ գըյաֆէթիմէ, էյէր պէն հէր պէօյլէ էլպիսէյի չըգարըպ աթսա իտիւմ, շիմտի Բիւզանդ կիպի ճէպի տէլիկին պիրիսի տախի պէն օլաճազ իտիւմ, վէ հէր քէս ինտինտէ պէնիւմ գաղանմըչ օլտուղում իթիպար պու սայէտէ տէյիլմի :

ՄԻՇԵԼ

Տէմէք պու էլպիսէյի տէյիչմէք էֆքեարըն եօգ տըր :

ՅԻԼԻՊ

Ըսթանֆէրուլլահ նիչին տէնիչտիրէյիւմ, տահա հէփ եէնի տիրլէր. էնթարիմի տիրտիրէլի իւչ սէնէ օլմուչ տըր. պիրինճի սէնէ եօրթուլարտա, իքինճի սէնէ բազար կիւնլէրի, վէ շու նչան սէօղիւ չըգտը չըգալը հէր կիւն կիյինմէքտէյիւմ. հէլէ շու պալթօմու գըրք եէտի պուչուգ պէշ փարայա ալտըմ պիր տար վազըթտա, եանի տայըմըն էվլէնէճէկի կիւն. թէմիզ տէ շուխասը վար տըր. իչթէ տէօրթ սէնէ տիր քի հէր բազար քիլիսայա կիթտիյիմտէ կիյինիւրիւմ վէ կէլտիյիմտէ չըգարտըրըմ, տահա պիր եէրինտէ եամասը օլմատըգտան մատէ, ատէմ կիպի կիյինէն իչին տէօրթ սէնէ

տահա կիցիւր, օնտան սօնրա տէ պիր պոյան շրսա վար ան, արթըգ հէման կիցին քի էսկիսին. ան հանը էսքի մալէր, շիմոի մալէր տէ ինսանլէր կիպի պոզուլուու. ես շու ֆէսիմի տէմէզսին քի (Ֆէսինի պաշտոնի շէրը պիտի ինչէնէ քօր) նէ գատար ճինս չըգտը, բահմէթլի տայըմ ֆէսի բէք էյի թանըր իտի. նշանլանտըղը սէնէ ալտը իտի պու ֆէսի, թէմամ պէշ սէնէ տիր քի կիցիւրիմ վէ պիր եէրինտէ տէլիկի եօգ ամմա կիցինմէտէն կի- յինմէյէ չօգ ֆա . . .

ՄԻՇԵԼ

(Թասնիշ օլտուգ) Օ՛ֆ ամմա ուղաթտըն հա, պունլարը եարըն նշանլընա վիզիթա վէրտիցինտէ էվէրինտէ նագլ էթ :

ՖԻԼԻՊ

Նէ՛, վիզիթա վէրմէք մի, օ պէնիմ իշիմ տէ- յիլ, Բիւզանդ կիպի զէվզէքլէրին իշի տիր քի կի- տիպ կէլիպ գըզլարա եալթագլանըրլար. եօգսա պէնիմ կիպի քեամիլ պիր ատէմին տահա՛ ըէսմէն նիքեահ օլմատըղը պիր գըզ ինէ գօնուչաճագ նէ՛ իշի վար. եօգ, իսթէմէմ քի պէնի պէոյլէ եօլլա- րա գըլավուղայասըն. զաթէն օնլարըն պանա պու գատար մուհապպէթ կէօսթէրմէլէրի սատէճէ պու ախլագլարըմ իշին տիր, եօգսա նէ՛ միւմ. . .

ՄԻՇԵԼ

Է՛ ճանըմ, աղըզ աշտըրմայօրսուն քի, տըր տըր տըր գաֆա գօյմատըն տաղըթտըն. նէթիճէ

քեամիլմիսին, գայնաթանա կիթմէզմիսին, սագըն կիթմէյէսին. օլմայա քի քէմալէթինէ խէլալ կէլէ. (Իննիշ Լարընիս սէօլէր) ազչամա նշան օլաճագ տի- յօրսուն, հէր պիր շէյ հազըրմը տըր, ութանա- ճագ պիր շէյ օլմասըն :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՋԱՐԷ

ՀԱԶԸՐՈՒՆ ՎԷ ԿԻՐԱԿՈՍ (ԳԲՈՒ ԼՆԵՐՆԵՐ)

ՖԻԼԻՊ

Կիրինիգ :

ԿԻՐԱԿՈՍ

(Կիրեպ իննիշի պիտի էֆէնիսինի պատար օլտուղանա- միսալ կէօրէօրէլինիւն շաշըրը էլինիտի օթիւրալ պի- տիւրէ պիտիսին Լարընիս Երէօլ) Աճէպա միւսիւ Ֆիլիպ տիշարըմը չըգմըշ տըր :

ՖԻԼԻՊ

(Մաթիճէ) վայ մուշու տէ օլտուգ, (Կիրեպսա իննիւտէ էլինի կէօրէօրէլ լարուպ) պէն պէն պէն, իշ- թէ Ֆիլիպ պէնիմ, պագ պէնի հէր ատէմ թանըր ամմա օ՛ մուշու տէտիկին պէն տէյիլիմ :

ԿԻՐԱԿՈՍ

(Քեմալ Բեւաղըն էլ օթիւրալ Ֆիլիպ Լարընիս Երէպ) Նէ գատար թալէիմ եալէր տիր քի, շու մինա- սիպէթլէ սիզէ արզը ուպուտիցիթ իթմէյէ մուվա- ֆագ օլտում :

ՖԻԼԻՊ

Այ օղբու, թալէին եավէր օլսա փօսթածը օլ-
մազ իտին . նէ կիճէի պիլիբսինիզ նէ կիւնտիւզիւ ,
շու գարու սէնին շու գարու պէնիմ, հէման տօ-
լաշըր մէքթուպ տաղըտըրսըն , տահա տուրմուշ տէ
պախտըմ եավէր տիր , թալէիմ շէօյլէ տիր տէյու
պէնի գանտըրըյօրսուն :

ԿԻՐԱԿՈՍ

(Թեւեհ-պէ) Աֆիլ էտերսինիզ էֆէնտիմ, պէն-
տէնիզ փօսթածը տէյիլիմ, Անտօն աղանըն խըզ-
մէթքեարըլըմ վէ շու մէքթուպու սիզէ վէրմէք
իւզրէ կէլտիմ :

ՖԻԼԻՊ

(Մեհրեբէնէ-Վե հեյնէնէն էն) վայ Անտօն ա-
ղանըն խըզմէթքեարըմը , սահիհմի տիյօրսըն , շու
Անտօն աղանըն քի պիր տէ կիւզէլիմ գըզը վար .
վայ վայ վայ , էհ էօյլէ իսէ նէ տուրույօրսուն եա ,
օթուրսանա պագալըմ . (նէ եաքեհաղընը նէ սեօյնէնէնէն
շաւըրը) է' նասըլ պագալըմ , իչերի տէ կիրէյօրմը-
սըն . . . էվտէ նէ ետիտայօրլար . . . չօգմը , չօգ
քէյֆիլիմի տիրէր . զանըմ պու ագշամ էլինիզ
իշտէ տիր . է' նասըլ չօգ թէտարիզ էտիյօրլարմը .
իսթէմէմ էֆէնտիմ իսթէմէմ , պէնիմ իչին պէյ-
հուտէ մէսարըֆ էթմէսինլէր , պէն սահիհ ատէ-
միմ , պէն ճան աշըզըլըմ , մալ մէսարիֆ աշըզը
տէյիլիմ . (Մեհէնէն էնէն-պէն) էօյլէ տէյիլիմի Միշէլ ,
կէլտէնէ պէ , նէ քէօշէյէ չէքիլմիշ տիւշիւնիւյօր-
սըն , կէլիպ պիր տէֆա կէօրիւշմէզմիսին պիզիմ

պէյ իլէ , աղա իլէ , էֆէնտի իլէ , փաշա իլէ , պագ-
նէլէր սէօյլէյօր , պիր ազ էվվէլ պախթըմ եավէր
տիր տէյօր իտի տէ ինանմայօր իտիք , էլպէթ էլ-
պէթ , էօյլէ պիր ֆամիլէա իչինտէ խըզմէթ էտէնին
պախթը եավէր օլմազմը , հայ հայ . է' օթուրսանա
ճանըմ նէ' տուրույօրսուն :

ԿԻՐԱԿՈՍ

Մաալիւմ ա' էֆէնտիմ , պէնտէնիզ իշ ատէմի
օլտուղումտան հիչ պիր եէրտէ էյլէնէմէմ , միւսա-
ատէ էտերսէնիզ կիտէյիմ :

ՖԻԼԻՊ

վայ կիթմէքմի , միւմքիւնմի էֆէնտիմ պէօյ-
լէ թիւթիւն թէնպէքի չայ գահվէ իշմէտէն կիթ-
մէք , գարնըն աճ տէյիլիմի , պէօյլէ ֆուրսաթ հէր
վագըթ էլէ կէշմէզ , գարնընը տօյուրմայա պագ ,
էլպիսէլէրին էսկի իսէ եամատայըմ , խարճըզըն
եօզ իսէ հէման սէօյլէ պիր չարէսինի տիւշիւնէ-
լիմ . . . վայ վայ վայ Անտօն աղանըն խըզմէթքեա-
րը հէ . է տօղրու էվտէնմի կէլիյօրսուն . ազ գա-
լա ինէկին պէօյիւկիւնիւ ախօրտա ունուտույօր ի-
տիք , հանըմըն նասըլ պագալըմ , պու կիւնլէրտէ
չօգ քէյֆիլիմի . . . հիչ նէ' տէյօր պէնիմ իչին :

ԿԻՐԱԿՈՍ

Պիր շէյ տէտիյի եօզ .

ՖԻԼԻՊ

Հէլէ' հէլէ' :

ԿԻՐԱԿՈՍ

Նէ պիլէյիմ էֆէնտիմ, պէն չօգլուգ օտասը-
նա կիրմէմ քի, աշաղըտա իշիմէ մէշղուլըմ:

ՅԻԼԻՊ

Հիշ պիր շէյ տօլմայօրմըսըն, կիւնտիւղ էվ-
տէ օթուրուր իքէն հիշ արատա սըրատա ան շէ-
քէյօրմը. կիճէլէրի ույգուսունտա հիշ սայըղլա՛-
մայօրմը. նէ՛ պիլէյիմ պաղը պաղը հիշ իսմիմի
վէրմէյօրմը:

ԿԻՐԱԿՈՍ

Նասըլ քի իֆատէ էթտիմ, պէնտէնիղ հա-
նըմըն եանընտա բէք չօգ պուլունմատըղմտան
պու սիվալլէրինիղէ ճէվապ վէրէմէմ. հէմ բէճա
էտէրիմ պէնտէնիղ կիտէյիմ:

ՅԻԼԻՊ

Ճանըմ նէրէյէ կիտէճէքսին, պունտան էյի
էէրմի պուլաճագսըն:

ԿԻՐԱԿՈՍ

Վագաա սիզտէն տօյմագ օլմագ. ֆագաթ պիղ
իշ սահիպիիղ (Իէվալլ- էրէրէ+ կէրէր):

ՄԻՇԵԼ

(Ֆիւնպէն հարէտէլէրէ վէ «եօյէրէկէ «եօյէրէն «րէրէճէէ
նիհայրէ հիւրէիլէնիշ օլուղա՛նտան հիշ փ-տէալէճէյէ գարըլ-
մալ էտէ կիւրուղն կիւրէն «ըրրոտ ուր Բարաֆա յէտի) է-
վէ կիտէրսէն նէ՛ սէօյլէյէճէքսին:

ԿԻՐԱԿՈՍ

Կէօրտիւքլէրիմի:

ՄԻՇԵԼ

Սագըն պիր շէյ սէօյլէմէյէսին, սօնրա էքմէ-
կինտէն օլուրսուն հա. պիղիմ էֆէնտի պէօյլէ
շագայը չօգ սէվտիկինտէն հէր քէսլէ էյլէնիր.
սէն տէ սահիհ զանն էտէրէք կիտիպ էվէ պիր շէյ
տէյիպ էֆէնտինի կիւճէնտիրմէյէսին. զիրա է-
ֆէնտին պիլիր պիղիմ էֆէնտինին նէ պէօյիւք ա-
տէմ օլտուղունու. սէն տէ հագգընտա պէօյլէ
պիր շէյ տէտիկին կիպի եալանճըսըն տէյու գօ-
վար սէնի:

ԿԻՐԱԿՈՍ

Նէ՛ պիլէյիմ գարտաշ, հէլէ շէօյլէ սէօյլէ,
եօգսա աղ գալա ագլըմը զայ իտիյօր իտիմ քի
նա՛սըլ օլմուշ տէ պէօյլէ պիր ատէմէ պիղիմ հա-
նըմը վէրէճէք օլմուշլար:

ՄԻՇԵԼ

Իշթէ տէտիը ա՛ պաշը տէ պիր աղ քէյֆ իտի սէ-
նինլէ էյլէնտի. հէմ տէ պանա իշարէթ էթտի քի
պախշիշինի վէրէյիմ. (էլնէ ուր «Բուսն «ըբըլըրարաբ)

ԿԻՐԱԿՈՍ

Այլպ տէյիլմի, գապուլ էթմէմ:

ՄԻՇԵԼ

Էօյլէ ամմա սօնրա պէնիմ թէքտիր իշիթմէյէ
վագթըմ եօգ, պու էվին ուսուլը պէօյլէ տիր,
պախշիշիիղ քիմսէ տիշարը չըգմագ:

ԿԻՐԱԿՈՍ

(Անուշուր արար) Իշթէ պէօյուք ատէմլէրին թապիյէթի պէօյլէ աճայիպ օլուր , Ալլահ իշինի րասթ կէթիբէ , երւրէկինին պու գատար էյլիկինէ կէօրէ միալինի տէ պուլտու . պիղիմ հանըմըն ախլագը տէ թըպգը պուռնուն կիպի տիր . (Կեօեբ)

ՄԻՇԵԼ

(Հեօրեթի) Շու հարաքէթինտէն սէն պիր լէզգէթ ալաբընմը :

ՖԻԼԻՊ

(Սօլուֆ) Հաճկը հարաքէթտէն :

ՄԻՇԵԼ

Շիմտի շու Անտօնուն խըզմէթքեարընա սէօլէտիկին սէօզլէրտէն , էթտիկին սիւվալլարտան պուլլունու շունտան պիր լէզգէթ ալաբընմը տէյօրըմ :

ՖԻԼԻՊ

Նէ՛ եափտըմ քի :

ՄԻՇԵԼ

Տահա նէ եափաճագ իտին , պիր վուրուպ չարբման էքսիք իտի , օնլարտէ օլսա տօղու թիմարհանէ իտի եէրին :

ՖԻԼԻՊ

(Հեօրեթի) Է՛ սիզ ատէմի չաթլատըյօրսընը արթըգ . սիւքիւթ տուրսամ ատէմ իչինէ կիրմէյօրսըն տէյօրսընը . պէօյլէ կիւզէլ կիւզէլ սէօզ պուլուպ սէօյլէսէմ՝ թիմարհանէյէ կիտէճէք տէ .

լիսին տէյօրսընը . պէ՛ն տէ նէ եափաճաղըմը շաշըրտըմ՝

ՄԻՇԵԼ

Մէնմի պէնմի , ամմա նէ իսէ . . . արթըգ պիր տէֆա իշէ էլ գօյտուգ , եօգսա պէն պիլիբիմ սէն նէ օլուր իտին . . .

ՖԻԼԻՊ

Աման սահիհմի . . . նէ՞ գուսուրըմ վար իտի քի շիմտիքի սէօզլէրիմտէ , պէն իսէ էվտէ կիտեր սէօյլէր տէյի վար հիւնէրիմի սարֆ էտիպ սէօզ պուլտուլմ , սէօհպէթ եագըշարըտըմ քի պիր շէյ պիլմէզ տէմէսինլէր տէյու :

ՄԻՇԵԼ

Նէ իսէ տէտիք ա , իշթէ պին մանօյրա իլէ պիր տէ ալթուն վէրտիք տէ իշի բագլատըգ :

ՖԻԼԻՊ

Հայ Ալլահ րագը օլս սէնտէն , ամմա պիր ալթուն չօգ օլմուշ եարըսը իլէ օլմնգմը իտի :

ՄԻՇԵԼ

Տըրըլթըյա վագթիմ եօգ , շու մէքթուպը վէր պագալըմ նէ եազմըշար :

ՖԻԼԻՊ

Վայ նըչանըմըն մէքթուպինիմի , օլուր շէյ տէյիլ օ , քիմ պիլիբ նէ՛ շէյլէր եագմըշ նչանըմ , սէնին տույմագլըղըն օլմաղ . . . ֆագաթ իշի պօզան շու պէնիմ օգումագ պիլմէմէմ տիր . ՄԻՇԵԼ

պանա պիր հօճա պուլամաղմընըն շիմտի , հէր նէ
իսթէր իսէ վէրէյիմ , թէք շու նշանըմըն կիւլ Գօ-
գուլու մէքթուպինին օգուամսընը պանա էօյ-
րէթսին :

ՄԻՇԵԼ

Իլէրուտէ օնուն չարէսինէ պագարըզ , շիմտի
գայպ էտէճէք վագթիմիզ եօգ , վէր պագալըմ
նէ եազմըչլար շու մէքթուպտա :

ՖԻԼԻՊ

(Մէթոսի վերէն) Երրթաճագսըն հէ , գըյմա
զալըմ , երրթմա :

ՄԻՇԵԼ

(Հիւ եհէթիթի վերէնի մէթոսի աչար վէ օրո-
ւէն)

Բայէթու Ֆիլիպ ,

Հէր նէ գատար նշանընըզըն պու ագչամ օգուն-
մասընա գարէր վերիտի իսէ տէ , պագը սէպէպլէրէ
մէպնի պու կիւն թէէիիր օլունուպ , իչպու րէսմին
պիր միւտտէթ սօնրա իճրա օլունմասը պիգճէ մինասիպ
կէօրիւլիւշ տիր :

ԱՆՏՈՆ

ՖԻԼԻՊ

(Այալ էուլէպ կէր) Սնլատըմ . . . պու իչին
նէ իչին կէրույէ գալմասընը շիմտի անլատըմ . է-
ֆէնտիմ Անտօն աճաիպ ախլագտա պիր ատէմ
տիր . գըզը իլէ պէշ եիւզ ալթուն վէրմէյէճէքմի
եա , ինսանըզ պու , պէլքի շու կիւնլէրտէ հազըր-
լըզը եօգ , վէ նըչան զիյնէթինէ պիր գաթ տահա

փարլագըլըզ վէրմէք իչին , նչան կիճէսի փարայը
տէ պէրապէր վէրէճէք տիր . մութլագա պունուն
իչին կէրույէ պրագըյօր . Ֆագաթ փարայը նէ եա-
բաճաղըմ . . . խօշ փարասըզ պիր իչ օլմագ ա .
պագ իլթէ եէքտէն պիր ալթուն կիթտի շիմտի ,
տահա նէ ուճունտայըզ նէ պուճաղընտա . նէ իսէ ,
գըզ պէնի սէվմիշ , պէն տէ քէնտիսինի , պիրի
պիրիմիզի ալըրըզ տէ , փարայը տէ պիր գաչ կիւն
սօնրա կէօնտէրսինլէր . պիր շէյ տէմէք տէյիլ . . .
նէ տէրսին , պէօյլէ տէյիլմի , շունլարա շէօյլէ ըս-
թըլահըզ պիր ճէվապ եազալըմ քի հայրէթտէ
գալընլար . նասըլ էֆքեարլարընը անլատըզմըզա
. . . էվվէթ շէօյլէ եազմալը « Անտօն աղայա չօգ
չօգ սէլամ իտէրիմ , էվտէքիլէրին կէօլլէրինտէն
եիւզլէրինտէն էօբէրիմ . էյէր պէշ եիւզ ալթունը
հազըրլամագ իչին նչանը կէրույէ պրագայօր իսէ-
նիզ , թէքլիֆ եօգ , նչանը պու կիւն օգուտալըմ
տէ փարայը սօնրա կէօնտէրին » . տամատըն Ֆիլիպ
տէյու եազմալը ալթընա . նէ տէրսին . . . նէ պու
մէրագ սարտը սէնի , տիւնեանըն հիսապընը սէն-
տէնմի իսթէյօրլար :

ՄԻՇԵԼ

(Վերէրէ յիշմիտի) Ճէվապ եազմայա հա-
ճէթ եօգ :

ՖԻԼԻՊ

Էյի խաթըրմա կէլտի , սիզէ շունու տէ սիվալ
իտէյիմ . Բիւզանդ տէնիլէն չափկըն էվլլէրի Ան-
տօն աղանըն խանէսինէ չօգ կիտէր կէլիր իմիշ ,
շիմտէն սօնրա տէ կիտիպ կէլէճէքմի , պէօյլէ իսէ

գապուլ իթմէմ հա՛ . պանա էօյլէ Բիւզանդ իլէ
Ֆալան իլէ իւլֆէթ իտէն գըզըն լիւզիւմի եօգ հա՛ .
պա՛գ շու գըրգ , գըրգ պէշ սիննինէ կէլմիշիմ վէ
տահա պիր գըզ իլէ գօնուշամըլըմ՛ :

ՄԻՇԵԼ

Կէօրէյիմ սէնի , կիւնտէ պիր եէնի սէօզ իլէ
կէլ . նէրէտէն տէ եագըշտըրըրսըն պու լիւզիւմիդ
լադըրալըլըլ . վագաա ագտէմէրի պագը կիտիպ
կէլիպ գըզա եալթագլանըր իտի , Ֆագաթ գըզ
ապա եիւզ վէրմէզ իտի . հէլէ շու սիզին աշգը-
նըզա տիւշտիւ տիւշէլի հիշ եանընա կէլէմէյօր , վէ
հաթտա կէչէն կիւն առէթա էվտէն գօլմուշար .
ճանըմ պու խուսուսլար իչին միւսթէրի՛օ՛լ , եա-
լընըզ ճահա էթ ըի նշան վէ նիքեահ կիւնլէրի
պիր նօգսանըն օլմասըն , զիրա սէնի չօգ մէտհ է-
տիօրուզ , սօնրա խէճիլ օլմայալըմ՛ :

ՁԻԼԻՊ

Մէմուլինտէն օն գաթ մութանթան օլուր ,
սէն հիշ ըէտէր էթմէ . իշթէ պէն կիտիօրում՛ ,
եինէ կէօրիւշիւրիւզ . եալընըզ սէն անլա տինլէ
պագալըմ նէ վար նէ չօգ , վէ խապէրինի չարըզ
պանա եէթիշտիր . Պիլլահի տիւնեատա սէնին կի-
պի պիր սատըգ տօթ պուլամամ , վէ պու զահ-
մէթլէրինէ պէտէլ հէր նէ իթսիմ ազ տըր : (Կեբե)

ՄԻՇԵԼ

Հըր՛ . . . սէնին պու ըէտի մասալարընըր տօթ-
լուգ իչին տինլէյօրում հէ . ամմա չի Ֆայիտէ սէ-
նաաթ պուլունմուշ . զաթէն ագլը պաշընտա պիրի
կէլիպ պիզի պուլմազ ա՛ . նէրէտէ սէնին կիպի պիր

մաթահ վար իսէ իշթէ պիզիմ էքմէյիմիզին գա-
բուսը օ՛ տըր . պիր տէֆա էլլէրինիզի պիրիպիրի-
նիզէ վէրիպ տէ իւճրէթիմի ճէպիմէ գօյա իտիմ ,
սօնրա կէօրիւր իտին ըի Բիւզանդ էվլէրինէ կի-
տէրմի , եօգսա սէնմի էվտէն գօլմուլուրսըն . պէ
հէյ գալըն գաֆալը , Բիւզանդը կէօրէն սէնի նէ
եալիաճագ . . . (Կեբե) պէն պէօյլէ հայվան հիշ
կէօրմէտիմ . պագ նշանըն թէխիրինէ նէ՛ մանա
վէրիյօր , հալպուքի իշ հիշ օրալարտա օլմամալը ,
զաթէն գըզ իսթէմէյօր իտի , պէլքի ալմամ տէ-
յու ըէտէրինէ գարշը գօյտու . փէտէրի տէ գան-
տըրըրըմ իւմիտի իլէ պիր միւտտէթ սօնրա օլ-
սուն տէյու մէքթուպ եազմըշ , անլամազ ըի , ան-
լամազ էֆէնտիմ , անլամազ . . . տիւնեատան պէ-
խապէր . . . Անտօն պիր վագըթ թային էտէմէմիշ
տէ մէքթուպինտէ միւտտէթ տէմիշ . միւտտէթ նէ
տիր , պիր այմը , պիր սէնէմի , պէշ սէնէմի , նէ
գատար վագըթ տըր . . . հէր նէ իսէ , ըեաշքի
շու իշէ հիշ էլ գօյմազա իտիք . եազըզ օլաճագ
շու գըզա պէ , նէ գատէր տէ նագիք , իլմի զէ-
քեալէթի հէր պիր շէյի միւքէմիէլ , եալընըզ
պախթը գարա . . . հէլէ պիզիմ պապա Յիլիպտէ
նէ օգուճագ վար նէ եազմագ , նասըլ իսէ տիշի-
նին էթինի գօփարագ պիր գաշ փարա արթըրմըշ ,
չիմտի պիր ըէմալէթին եագասընըր թութմուշ կի-
տէյօր , հալպուքի օ տէտիկի ըէնտիսինտէ հիշ
եօգ . նէ իսէ պաշաարըգ՝ պօշլամագ օլմագ . շուն-
լարը կէօրիւպ տէ գանտըրմայա չայըշալըմ . . .
եալան սէօյլէմէտէն տիլիմ գապարտը : (Փեբե Ենե)

ԻՒՅԻՒՆՃԻ ԲԵՐՏԷ

(Անտոնոնն խանէսիկոտէ)

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆՁԱՐԷ

ԲԻՒՋԱՆԴ ՎԵ ՍՕՆՐԱ ԱՆՏՕՆ

(Բիւշնդ էնէ բէ շէ կէննիշ օլուղու հալտ օրոգո
 Կէննիշ) Ամմա փիւսկիւլիւ պէլա՛ հա . . . շու գը-
 զըն էլինտէն գուրթուլունճայատէք չօգ ֆրըլտագ-
 ւար չէվիրտիմ . . . թամամ . էյէր պէն հէր սըգ
 ալագա իթտիկիմ գըզը ալմըլ օլա խտիմ, շիմտի-
 յէտէք եէթմիշ պէշ գարը ալմալը իտիմ . ֆագաթ
 թութուլըմըլըմ քի . . . պու կիւն շու կէօլտէ
 եարըն օլ պիրինտէ . . . խօշ գըզլար նէ՛ տիր , օն-
 լար պիզտէն պէս պէտթէր . հէր կէօրիւշտիւքլէ-
 րինէ էօյլէ կէօսթէրիւլէր քի . կէօյա՛ քէնտիլէր ի-
 չին ագըլարընը զայ էտէյօրլար . . . նէ իսէ , վա-
 գըթ պէօյլէ կիտէր իսէ քէյֆ էվլէնմէյէնլէրին
 տիր . ֆագաթ ուսթա օլմալը քի թութուլմասըն .
 պիր տէֆա եագայը էլէ վէրտիմի եա , գուրթուլ-
 մասը բէք միւշքիւլ . . . էօյլէ եարմալը քի հէմ
 քէնտիսինի ալմամալը , հէմ տէ գապահաթը իւ-
 զէրինէ պրագմալը . կէօյա քի պէն էլէնի ալաճագ
 իտիմ տէ Ֆիրիպէ վէրտիլէրի իչին ալմատըմ . պու
 թարիգ ֆէնա տէյիլ . հէմ ալագամըլ գաթ օլ-
 մալ , հէմ տէ տայիմա գահըր էթմէյէ հագգըմըլ
 օլուր , (գագո գագո) պու նէ՛ պէ , պու ատէմ նէ՛ .

րէտէ գալտը . սաաթ ալթըտա կէլսին տէյու խա-
 պէր կէօնտէրմիշ , ալթը պուշուգ օլտու տահա
 կէլէն եօգ , կէլիրսէ նէ՛ տէյէճէք աճէպա . պէ-
 նիմլէ պիր իշի եօգ , մութլագա պու գըզըն մատ-
 տէսինի աչաճագ . տուր էօյլէ եագայըմ քի էլինի
 եէրտէն կէօքտէն քէսէյիմ . . . է՛ պիր էյլէնճէ
 եօգմը աճէպա շուրալարտա (էթրաֆընա պագըլ
 մասանըն իւզէրինտէն պիր քիթապ ալըր) նէ՛ իմիշ
 շու քիթապ , հըր էլէնին քիթապը . (գագո) աման
 պաշգա վագըթ օգուրուգ , շիմտի շու պաշ աղըր-
 սընա պիրագ ճէվապ հագըրլամալը . . . տէ՛ իշինէ
 պանագ , ճէվապ գըթլըղըմը . (գագո շու գագո իւ-
 ճէննի՛մ էլիւշ)

Էվրօբայը տօլաշտըմ ,	Պանա հօպպա տէյօրլար ,
Չօգ գըզլարա սաթաշտըմ .	Պու սըֆաթ վարմը պէնտէ .
Պէն նէ՛ խայըն թիլքիյիմ ,	Տիւնեա մէյտան օյունը ,
Չօգ ատէմլէր ալտաթտըմ .	Պէն նէյլէրիմ տիւլիւնիւ .
Սաաթ քօրտօն պէլիմտէ ,	Հէր չիչէքտէն պիր գօնչա ,
Սիքքէ սըֆաթ եէրինտէ ,	Կէչիրիթիմ կէօնլիւմիւ .

վայ կէլիյօր , սիւքիլթ օլմալը .

ԱՆՏՕՆ

(կէրէ) Սիրի պէքլէթտիկիմէ աֆիլ իտէրսինիգ .
 պէօյլէ պիր գուսուրտա պուլունմագ իսթէմէլ ի-
 տիմ . ֆագաթ էօյլէ ֆէվգէլատէ մինասիպէթլէր
 զուհուր էթտի քի , մէճպուր օլտուլմ պիր ալ կէ-
 ճիրմէյէ :

ԲԻՒՋԱՆԴ

խայրը տըր ինշաալլահ :

ԱՆՏՅՈՒՆ

Պաշգապ պիր շէյ տէյիւ սատէճէ պիրի պիր
 դաշ կիւն տիր մէշղոււ էյլէյէն շու էլէնին իզտի-
 վաճ քէյֆիյէթի, քի սիզէ տախի պու կիւն պու
 զահմէթի վէրմէքլիկիմին պաշլըճա սէպէպի՝ պու
 խուսուստա պիր աղ իսթիշարէ էթմէք իշին տիր .
 զիրա սիզ տէ տօսթումուզ օլտուզընըզ մինասի-
 պէթիյլէ, ֆամիլեամըըն պիր աղասը հիսապ օլու-
 նուրսընըզ, վէ պիլիբիմ քի էլէնի տախի չօգ սէ-
 վէրսինիզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Օնա չիւպհէ նէ, գըզ գարընտաշըմ կիպի սէ-
 վէրիմ . վէ պու խուսուստա պէնտէնիզէ այիտ պիր
 խըզմէթ վարիսէ, գարընտաշը մագամընտա՝ մատ-
 մուազէլ էլէնէ իֆա էթմէյէ մունթազըրըմ :

ԱՆՏՅՈՒՆ

Թէշէքքիւր էտէրիմ, օրալարընը զաթէն պի-
 լերիմ . սիզին կիպի հէր ալիճէնապ ատէմ պիր գըզ
 իլէ բէամէն թէէհիւլ էթմէզտէն էվվէլ օնա գըզ
 գարընտաշը մագամընտա նազար էթմէլի տիր .
 շիմտի մատտէ շու տըր քի տօսթոււնուզ Ֆիլիպ
 էլէնիլէ թէզէվվիւճ էթմէք իսթիյօր, նէ տէրսի-
 նիզ, մինասիպմի վէրմէքլիկիմիզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Էֆէնտիմ, իլմ, հիւնէր վէ մէտէնիյէթ ճիհէ-
 թինտէ էլէն հիշ պիր քիմնէ իլէ բուպար օլունա .

մազ իսէ տէ, չի ֆայիտէ էօյլէ պիր ասրտա եա-
 շայօրուզ քի, մաթլուպա մուվաֆըզ պիր տէլի-
 գանլը վէ եախօտ պիր գըզ պուլմագ բէք միշ-
 քիւլ տիր . պիր գըսմը հիշ թէրպիյէ վէ մէտէնի-
 յէթ կէօրմէմիշ տտէթա օտունա պէնզէր, պիր
 թագըմը տէ պիր աղ մէտէնիյէթ սահիպի իսէ տէ,
 պիր չօգ պէտ ախլազլարը իլէ սայ քի օ մէտէնի-
 յէթիլէրինի քիւլլիյէն գարամագտա տըր . հէլէ շու
 պիզ հագ եթթիրսին, պու կիւն պուրատա, եարըն
 օն պէշ գօնագ մէսաֆէտէ, պէշ գազանըր օն պէշ
 սարֆ էտէրիզ . վէ սայքի հիշ հիւքմինտէյիզ .
 եօգսա ահ էլէն կիպի գըզ, խիւտա ալիմ պինտէ
 պիր պուլոււնմազ . . . ամմա նէ չարէ քի հէր կիւ-
 նահ փափազա սէօյլէնմէզ . (հերբէնի) էյի պիլմիշ
 օլ քի ճանըմը ֆէտա էտէր վէ էլէնի էլաէն գա-
 չըրմազ իտիմ . ֆագաթ հէր նէ իսէ . . . կէշէլիմ .
 եինէ նիսպէթ օլունուրսա Ֆիլիպ էյի տիր, պիր
 տէրէճէյէտէք մէտէնի, իրատընըն տախի եօլու-
 նու պուլմուշ, զէրարսըր տըր, եալընըզ շու ֆարգ
 իլէ քի աշըլմատըզ պիր գօնշա կիւլ տիր, եարըն
 հէր պիրիմիզ պիր եէրտէն աշարըզ օնու, վէ սօն-
 լարը ինշալլահ չօգ էյի օլուր . լաքին պու էօյլէ
 պիր մատտէ տիր քի քիմնէ սէպէպ օլամազ . էյէր
 գըզըն բըզասը վար իսէ վէրմէլի, եօգսա օրասընը
 պիլէմէմ :

ԱՆՏՅՈՒՆ

Թէշէքքիւր էտէրիմ տօսթլուղունուզտան,
 պու գատարընը անլատըզ ա, արթըզ պագալըմ
 էլպէթ տիւշիւնիւր պիր շէյ եափարըզ :

ԲՈՒՋԱՆԴ

Էվվէթ Էվվէթ, արթըգ սիղ օնուն իճապընա պագարսընըղ. (սսն-ն-դ-էւ) պէնտէնիղէ ըուխսաթ, վագըթ կէչիյօր եինէ կէօրիւշիւրիւղ. (Թէվաշը- Էէ Է-ս-ւ-ւ-ւ-ւ կէ-տէր)

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՋԱՐԻ

ԱՆՏՕՆ ԿԻՐԱԿՈՍ ԷԼԷՆ

ԱՆՏՕՆ

Պէն պու չափկընըն՝ նէրէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիկինի էյի պիլիյօր իտիմ եա, չի ֆայխտէ քի գըղըն իխթամընա տայանամայըպ՝ նիմ ըէամի սու- ընթտէ պիր թէքիֆտէ պուլունտուգ. լաքին օ գարըլը նէ եափաճագ, պու կիւն պէնիմ գըղըմը ալտատըր վէ եարըն տիկէրինի, վէ պէօյլէճէ պիւ- տիկի եէրտէ կէգէր. . . պագ պագ շու խայինէ, նանըլ տէ էլէնի պանա մէտհ իտէյօր, ֆագաթ քիմ ինանըր, պու գատար կէօղիւնէ խօշ կէօրիւ- նիւյօր իսէ նիչին ալմայօր, եալան, տօլան, մա- նօվրա, քիմ պիլիր գըղա նէլէր սէօյլէր վէ նանըլ կէօթէրիւր իմիշ քի հալէա քէնտիսինտէն ֆէրա- ղէթ կէլմէմէքտէ տիր. արթըգ պու ուղուրսուղա իւղֆէթի գաթ էթմէլի, ֆագաթ եէքտէն քէսի- լիր իսէք, հէր քէս շիւպհէյէ զահիպ օլուր. էյի- սի եալաշ եալաշ թէտրիճէն սօլուրմագ տըր, եօգ- սա նէթիճէսի էյի օլմաղ. գըղը տէ գօգուլթմա- տան չարնաչար Յիլիպէ վէրմէլի, չիւնքի պէօյլէ

պըկըն էլէ գօնուշան գըղը Յիլիպտէն պաշգասը ալմաղ. նէ իսէ, պիղ եանըլըղը պունու էվէ կէ- թիրիպ կէօթիւրտիկիմիղտէ իչէմիչիղ. այըպ տէ- յիւ ան եանըլտըգ, Յիլիպէ վէրմէտէն պաշգասը պու իշի բագըլմաղ. վագաա օղլան հայվան տըր, գըղ տէ ագըլը իսէ գօճասընը թէրպիյէ էթսին, նէ եափալըմ, շու գատար ղէմանտէն պէրու գա- ղանտըղըմըղ նամուս ու հասիյէթի պու ուղուրամը թէլէֆ էտէլիմ. . . պիր տէ շու գըղը չաղըրալըմ տէ թէպիղ էտէլիմ. կիրակոս . . . կիրակոս (շ- ղըրը):

ԿԻՐԱԿՈՍ (Էէ-էր)

ԱՆՏՕՆ

Էլէնի կէօնտէր:

ԿԻՐԱԿՈՍ (Էէ-էր)

ԱՆՏՕՆ

Օ՛ֆ շու իւղէրիմտէքի եիւք պիր տէֆա գալգ- սա իտի, պիր աղ նէֆէս ալըր իտիմ. չիմտի նա- սըլ էտէլիմ. հէր պիր շէյի օլմուշ կէօթէրթմէլի գըղա, Ալլահ գօլայ կէթիրէ:

ԷԼԷՆ (Էէ-էր)

ԱՆՏՕՆ

Կէլտիմի գըղըմ, նէ եարտըն պագալըմ պու կիւն:

ԷԼԷՆ

Պիր աղ բիանօ չալտըմ, սօնրա տէ էվվէլ կիւն կէօրտիւյիւնիւղ եաստըգ իւղէրինէ պիր չիչէք իշ- լէտիմ:

ԱՆՏՈՆ

Աֆէրին գըղըմ, կիւզէլ եարմըշաըն, պէնտէ գաչ կիւն տիր քի չօ մատտէ իւզէրինէ թէֆէ.ք. քիւր էթմէ.քտէ խտիմ. նիհայէթ արիզ ամիգ պիր չօգ թէտգիգաթտան սօնրա, տիւնքի կիւն շէօյլէ գարէր վէրտիմ քի, էսքի գարարըմ մուճիպ ֆիլիպի ալասըն, վէ նշանա ֆաշանա հաճէթ գալմա. յարագ օն պէշ կիւն սօնրա տախի նիքեահընըղըն օլմաը հէր լքի թարաֆտան գարէրլէշտիրիլտի. վագաա գըղըմ, ֆիլիպ պիր աղ էսքի գաֆալը իսէ տէ, գապահաթ քէնտիսինին օլմայըպ պուլուն. տուղը մէվգինին տիր. վէ շու հալտէ պուլունտու. զը ճէմիյէթ արասընտա էն թէրպիյէլիսի քէնտիսի տիր, վէ էօյլէ իւմիւտիւմ վար տըր քի, հէման բէք աղ միւտտէթ զարֆընտա սիղին վէ պիղիմ զայրէթիմիգ սայէսինտէ՝ բէսէնտ օլունան տէլի. գանըլարըն էքսէրիսինտէն մէտէնի օլուր. նէ՛, մէտէնիյէթ հէման թէմիգ կլիինիպ ըսթըլլահ փա. բէլէմէ.քտէմի տիր. պու կիւն շու սէնին Բիւզանդ իլէ պիր օն տագըգա կէօրիւշտիւմ, խիւտա ալիմ ատէթա պիր եալը չափղընը տըր. ինսան քէնտիսի իլէ իւլֆէթ էթմէյէ հիճապ էտէր տէսէմ ճայիգ:

ԵԼԷՆ

(Թէպէսիւն) Աճայիպ, փէտէրիմ, ինթիմալ Բիւզանդ պու պէտ խույլարա եէնի միւլթէլա օլ. մուշ օլմալը. եօգսա ագտէմլէրի չօգ տէֆա քէն. տիսինի բէսէնտ էտիպ, հագգընտա կիւզէլ շէհա. տէթլէրլէ մէտէնիյէթ վէ ինսանիյէթի խուսու սըն.

տա միւթէհայիւրտէ գալտըղընըը կէօրմիւշիւմ տիր. է՛ մատէմ քի շիմտի պէօյլէ պույուրույօրսը. նըզ, էօյլէ իսէ թէպտիլի ախլագ էթմիշ օլմալը տըր. պունա իսթինատէն՝ ֆիլիպին տախի աղ միւտտէթ զարֆընտա տէյիլ. հաթտա թէվէճճիւ. հինիղի գաղանտըը կիւնտէն իթիպարէն թէպտի. լի ախլագ էտիպ, ագիլ, գէքի վէ մէտէնի պիր զաթ օլաճաղընա հիշ շիւփհէմ գալմատը. չիւն պու սէնէ սէօղիւնիւզէ նիսպէթէն՝ թէպտիլի ախ. լագ սէնէսի իմիշ. էյի ախլագտա օլանլար ֆէնա, վէ մուղայիլի օլարագ ֆէնա ախլագտա օլանլար տախի հիւննի ախլագ սահիպի օլաճագլար իմիշ. ֆագաթ շու մէսէլէյի տէր խաթըր էթտիքճէ, եիւրէյիմ ալթիւսթ օլմագտա, եանի «անատան տէլի տօղանա նուսխա քեար էթմէղ»:

ԱՆՏՈՆ

(Հիւրէիլ) է՛ նէ՛ տէմէք իսթէյօրսըն. անա. տան տէլի պապատան տէլի, հէր նէ քի իսէ վէր. տիմ սէօղիւմի կէրու ալամամ. ամմա գապիհաթ սէնտէ տէյիլ, սանա բէյ սօրանտա տըր. պէն էվ. լէնտիլիմտէ պանա քիմ սօրտու քի էլիղայը ալըր. մըսըն տէյու, աթալարըմըզ ալտը՝ պիղ տախի սիւքիւթ էթտիք. ասըր նասըլ օլտու. գըզ սէն հիշ ութմանմայօրմըսըն գարըմտա պու իթիւրագ. լարտա պուլունմայա:

ԵԼԷՆ

Ինսանիյէթէ մուղայիլ պիր շէյ իլլէսէմ՝տի ութանըրըտըմ:

ԱՆՑՕՆ

Ալլահ պէլա վէրսին սիզին օ ինսանիյէթի-
նիզէ, էօլսէն տէ ալաճագսըն: (Կերէր)

ԻԻՉԻԻՆՃԻԻ ՄԵՆՋԱՐԻ

ԵԼԵՆ ՎԵ ՍՕՆՐԱ ԲԻԻՋԱՆԴ

ԵԼԵՆ (Դ-ԱԵ)

Ճէհալէթտէ եաշամագ՝ զընտանտա եաշամագ-
տան ֆարգըլ տէյիլ. ան չէօրրիյէթ, նիչին բէ-
տէրիմ պէնի ճէպրէն Ֆիլիպէ վէրսին. նիչին միւտ-
տաի ումուսիյէ շէքվա իթմէյէ պէնիմ հագգըմ
օլմասըն, ինսանլարըն՝ հայլանլարտան նէ ֆարգը
օլուեօր շիմտի. իշթէ պէն պու կիւնտէն իթիպա-
րէն, բէտէրիմին ճէհալէթիսէ գուրպան կիտիեօ-
րում. պու գատարմը աղըր իմիշ պէնիմ եիւքիւմ
բէտէրիմին իւզէրինտէ. զալըմ պէօյլէ մախֆի վէ
մանէվի սուրէթտէ գաթլ իթմէքտէն իսէ, ալէնի
վէ մատտէթէն էօլտիւր. քիմ մէնն իտէպիլիւր սէնի,
ան (1) Լինքօլն Լինքօլն, հա՛նը էսարէթին մէնի
խուսուսընտա իթտիյին ճահտ ու զայրէթլէր. իշթէ
օն տօգուզընճու տէհրտէ պիւր եէսիւր սաթըլը-
եօր, վէ քիմ գուրթարապիլիւր քէնտիսիսի, եա-
լընըզ էճէլ, ան էճէլ . . . էճէլ . . . թէզ եէ-
թիշ. (Կեր Գ-ԴԴԵԻՆ ԳԵԻԵԻՆ ԿԵՂԵԻՆԻ ԳԵԽԵՐ, ԿՅՅԵՆՆԵ)

(1) Ամերիգա ճիւմհուրիյէթի բուէսասընտան պիրի բի եէսիւր
ախգուիթասընըն իպթալը իչին գանը մուհարէպէլէր իտիպ, չօգ
գանլէր տէօրսիւ:

հալրէ Գուբէնին իւզէրիէ Գիւշեղ Կեր ալ Գիւշեղի
«Օրս Կըրքըղ տեղա Գուբէր» ֆագաթ նիչին պու գա-
տար էսէֆ իտիեօրում. տահա իւմիտ քեամիլէն
գաթ օլունամըլ տըր. պիւր օնա տէխալէթ իտէ-
յիմ. (Բիւշեղըն Կիւշեղի Կեօրեղ Գեօրեղի) ան իշ-
թէ քէնտիսի, քէնտիսի:

ԲԻՋԱՆԴ

Նէ տիր շու լէհճէնիզտէքի հիւզն ու քէտէր .
աճէպա պիւր քէտէրինիզմի վար տըր:

ԵԼԵՆ

Քեաշքի եալընըզ պիւր քէտէրիմ օլսա իտի:

ԲԻՋԱՆԴ

Սահիհ, նէ իչին պու գատար մահգուն վէ
միւքէտտէր տուրուեօրսունուզ:

ԵԼԵՆ

(Բիւշեղըն Կեօլէրին Կեօրեղ) Պիլմէյօրսընըզ, էօյ-
լէմի:

ԲԻՋԱՆԴ

Սէօյլէմէզսէնիզ նասըլ պիլէպիլիւրիմ:

ԵԼԵՆ

(Ալլաբուրէ) Ա՛հ մէրհամէթ էտին, գուրթարըն
գուրթարըն պէնի շու էպէտի սէֆալէթտէն. պա-
րէ՛ իւք թէքիլիլիմի բէտտ էթտինիզ իսէ, շու ի-
քինճի բէճամը գապուլ էտինիզ:

ԲԻՋԱՆԴ

Պու սէօլլէրտէն պիւր շէյ անլայամայօրում.
բէճա՛ էտէրիմ ֆիլքրինիզի իյզահ էտինիզ:

ԵԼԵՆ

Նրչին պէօյէ թէճէհհիւտէն կէլիօրսու
նուզ . . . արթըզ իյղահ իտէճէք պիր շէյ գաւ-
տըմը . . . ահ հէփինիզինտէ (աշարաբ) երւրէյի
. . . թաշ քէսիւմիշ տիր . նէ օլուր . . . պարէ հէր
քէս պէնտէն երւզ չէփիրմիշ իտէ , սիզ շէֆգաթ
էտինիզ , խիթամ վէրինիզ շու պէտպախտ , շու
սէֆիլ էօմրիւմէ . շիւտէն սօնրա . . . տիւնեա
պէնիմ իչին պիր զընտան օլաճագ տըր . Ֆիրիպին
ուզուրսուզ խանէսի . . . լանէթլի գաբուսը պէ-
նիմ մէզարըմ օլաճագ տըր . . .

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Աճըարաբ) Նրչին սէփիւրիւմ , նրչին պու գա-
տար իմթինա էթմիշինիզ էօմրիւնիւզտէն . հէր
պիր շէյի պէօյէ գարանըզ տիւշիւնմէյինիզ . հէ-
նուզ եէնի գատէմ պասայօրսընըզ տիւնեա գա-
բուլարընա , վէ նէ պիլիօրսընըզ քի միւսթագ-
պէլ սիզէ միւսայիտ օլմայաճագ տըր :

ԵԼԵՆ

(Առաբ) Պէնի սէվէր իտէնիզ , պիր զէհիր , պիր
զէհիր :

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Տէրեյի հէյէճանէ) Աման նէ տէյօրսընըզ սէփ-
կիւրիւմ , հաշար օլսուն սիզտէն էօլմէք , ազը-
նըզ պաշընըզ ճէմ էտինիզ , վէ Ֆիրիպ իւզէրին-
տէ օլան շու ֆէնա թասափուրլարընըզ պիր ազ

թախֆիֆ էյլէյինիզ , պէն պու տէրէճէ սէֆալէթ
կէօրմէյօրըմ միւսթագպէլինիզտէ :

ԵԼԵՆ

Վէլէվ միւսթագպէլտէ քէք մէսուտ օլայըմ ,
վէլէվ Ֆիրիպ էն ալէա առէմ օլսուն , պէն էօլ-
մէքլիլի էօմրտէն միւրաճճահ սայրեօրում . վէ հէր
նէ գատար տէ նասիհաթ իթսէնիզ պիր ֆայիտէյի
մուճիպ օլմայաճագ տըր . զիրա գարարըմ գարար
տըր , վէ սիզ շու խէլապրեարըմ օլաճագ զէհիրի
պէնտէն տիրիզ էթտիյինիզտէ , հէր հալտէ սայիր
պիր թարիզլէ էլտէ իտէճէյիմ , վէ պիզէ տիւշ-
մէնիք էթմիշ օլաճագսընըզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Մատմաղէլ , ըճա իտէրիմ , պիր ազ հէրա-
րէթինիզի թէսըին գըլըպ , աղըր պաշլէ միւլահա-
զա էտինիզ :

ԵԼԵՆ

Հէր նէ գատար սօփուզ գան իլէ տէ տիւշիւ-
նիւյօր իտէմ , հէր վագըթ իչիւն էօլիւմ էօմրտէն
թաթը կէօրիւնիւյօր :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Աճընըն էօմրիւնիզ , կէնճ վէ կիւզէլինիզ :

ԵԼԵՆ

Ահ , նէ եարայըմ օլ էօմրիւ քի , հէր տա-
գիգէսի պիրէր ֆահիա ֆասըլարը օլաճագ տըր :

ՏԵՕՐՏԻՆՃԻ ԲԵՐՏԷ

(Ճիշիպին իսանեսի էվվէյքի հաշիւտէն պիր սագ քեգեին օրոշնուշը . Ճիշիպ կիշիւմիշ շարվար պիշիւմի դայէք կէնիշ պիր բանրայօն , պէօշիշք վէ պիշիւնիգ պիր պաշքօ , պէօշիշք պիր Ֆէս , վէ տիշյմէյերի տիշյմէյէնմէմիշ պիր Ֆրէնկ կէօնիշի , էյիւնոէ գըրմըզը պիր գրայար) :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆՁԱՐԷ

ՁԻԼԻՊ ՎԷ ՄԻՇԵԼ

ՁԻԼԻՊ

(Էմբեռէ Գրմեւ Մէշէն Գրմեւ) Ա՛լ նէ եաբա-
ճագսան եաբ պագալըմ , իքի սաաթ տըր չալը-
տըմ չալըշտըմ , պիր տիւրլիւ իմլաեա կէթիրէմէ-
տիմ քի . . . պէնիմ պագամմը կիշինիր իտի , տէ-
տէմմի , նէմէ լաղըմ պէնիմ , շու տարաճըգ չա-
թալ աղաճ , աղ գալա բաթլայօր իտիմ շու բան-
թօւրն իշինտէ . հէլէ կէօքսիւմէ գօյտուղու-
նուղ թախթամը կէօմլէկմի պիր շէյէ պէնգէտէ-
մէտիմ քի , հասըլը պէն պու տիւտիւլիւ չալա-
մաեաճաղըմ . . . եա շու նիքեաճ , նէ գատար ու-
ղուն օլտու , ուղաթ հա պագամ ուղաթ . ամմա
բաբաղար մախտուս պէօյլէ ուղատըրլար քի , պիր
գաշ բարա զիեատէ գաբսընլար . Ֆագաթ եաղմա
եօգ , շու գըր իլէ նիքեաճ օլտում իշիմ պիթտի
եա , շիմտէն սօնրա իբ պէնիմ էլիմտէ տիր . ար-

թըգ մէսարիֆ մէսարիֆ , էվիմ պաշրմա երգը-
տը , նէ իսէ , օ սօնրաքի սէօղ տիր , շունու նա-
սըլ պաղլաեաճագ իսէն պաղլա :

ՄԻՇԵԼ

(Գրմեւ Գրմեւ Գրմեւ) Միւպարէք , հիշմի պիր
շէյ կէօրմէմիշսին , շունու տէօրթ եաշընտա շօ-
ճուգլար պաղլար , տար բանթալօն տէտիկինէ ,
իքի աեագլարըմը ուղաթսամ՝ պիր աեաղընա կի-
րէր , չալվար պիշիմի պիր շէյ տիր . նէ պու պէ ,
պիր աղ քէնտիւնի թէրպիյէ էթ , շու նիքեաճ վազ-
թիւտէքի հարէքէթին նէ իտի , հէր քէս իւգէրինէ
կիւլիւյօր իտի , հէլէ շու բարաղ շէրպէթի վէր-
տիկինտէ սօն տամլասընա գատար գագաեա տիք-
տին , ճանըմ հիշմի պիր շէյ կէօրմէմիշսին սէն :

ՁԻԼԻՊ

Հէյ գահր օլտարն , պէն օնու էօյլէ էլէնիմին
աշգընա իշտիմ , վէ քէնտիսինի նէ գատար սէվէր
օլտուղումն կէօթէրմէք իշին գատէհին սօն տամ-
լասընա գատար իշտիմ , սէն հիշմի քիմսէնին աշ-
գընա պիր շէյ իշմէտին :

ՄԻՇԵԼ

Ալլահ աշգընա օլտուն , եէթէր , եէթէր ար-
թըգ , պուրնումա չըգտը , շիմտի գըր կէլէճէք ,
պարէ կէլտիկինտէ էօյլէ թէրպիյէսիղիքլէրտէ պու-
լունմա , եաղը՛գ գըրա եաղը՛գ :

ՁԻԼԻՊ

Հէյ շաղըն հէյ , շիմտի կէլտին տէ պագ նա-
սըլ թաթըլ մուհապէթ իտէրիգ :

ՄԻՇԵԼ

Այլահ վերէ տէ սահիհ օլա (հեփթէ) պու կիճէ
գըրեամէթ գօբար ամմա պիզ բարանըն պիր գըս-
մընը եագալատըգ : (կիթիւտ) :

ՅԻԼԻՊ

Ներէ գաչըբօրսուն, տուրսաննէ շէօյէ, տահա
սանա սօրաճագլարըմ վար . հանը պէշ եիւզ լիրա
կէթիրէճէք տէյօր իտին գըզ իչին, կէթիրափմի :

ՄԻՇԵԼ

Պէլքի կէթիրտի :

ՅԻԼԻՊ

Նաօգտ մը փօլիչա մը :

ՄԻՇԵԼ

Իքիսի տէ պիր շէյ տէմէք տիր :

ՅԻԼԻՊ

Եօգ նագտ չիլ չիլ լիրալար պաչգա, փօլիչա
պաչգա :

ՄԻՇԵԼ

Ճանըմ շիմտի ծնլարըն սըրասըմը տըր, հէլէ
ծնլարըն իւզէրինէ սօնրա գօնուշուրըզ :

ՅԻԼԻՊ

Սօնրա գօնուշմագ նէ տէմէք . էն միւհիմմ
մատտէ ագճէ տիր, եօգսա պէն գըզլարընը նէ
եափաճաղըմ . պէնիմ իչին գըզ չօգ, փարալարա
պագալըմ :

ՄԻՇԵԼ

Սագըն պու կիճէ էօյէ պիր շէյ սէօյէմէ .
(սալա պօբը) վայ, շիմտի կէլինին օտանըզա կէլէ-
ճէյի վագըթ տըր . արթըզ պէն կիտէյիմ տէ սէն
ատէմ կիպի պուլուն :

ՅԻԼԻՊ

Քէտէր էթմէ, սէնի ութանտըրմամ :

ՄԻՇԵԼ (իւտ)

ՅԻԼԻՊ

(կէգէրէ) Հանահ շիմտի կէլէճէք . . . կէլ տէ
նագը նիաղը տինլէ . շիմտի պիր վագըթ եիւզիւնի
աչմագ, օնու հէլէ չօգ զօր իլէ աչտըրտըգտան
սօնրա սըրա կէլիր գօնուշմաեա . . . հը . . . ու-
թանրը գօնուշմագ, նէ եափսըն եա կէլինիլը գօ-
լայմը, ֆարզ տըր իճրա էթմէլի . նէ իսէ չօգ զօր-
լատըգտան սօնրա էլիմի էօբէր, սօնրա փէչինտէն
չէքէրիմ, զօր էտէրիմ օթուրուր, վէ արթըզ
պէլքի ութանմագլըղը կիտէր . վագաա պէն տէ
ութանըրըմ ամմա, չի ֆայիտէ պաչգասը կէլիպ
տէ պէնիմ եէրիմէ կիւվէյիլը եաբմայաճագ տըր
ա, նիհայէթ ութանմայը պրագըպ կէլինլէ պիր
գօնուշաճաղըմ, վէ էօյէ քիպար քիպար գօնու-
շայըմ քի քէնտի տէ անլամասըն . Այլահ Այլահ . . .
ագլըմա պիր ազ քիպար սէօղէր տիւշսէ իտի,
(տիւշիւշիւ) . . . Միշէլ տէ պուրատա տէյիլ քի
պիր շէյ սօրասըն . . . հա հա տիւշտիւ տիւշտիւ,
թէֆրիշ, միւֆէրրէշ, ըսթանֆուրունա . . . շու

մէյմուճնա պէնզէր պիր շէյ տահա պիլիր իտիմ՝
ամմա . . . հա՛ հա՛ հա՛ , նէ՛ պիլէյիմ շօգ շէյ
վար . . . նիհայէթ եագըշտրըրըմ՝ ա՛խ կէլէ իտի
պիր , նէրէտէ գալար , վայ պիր այագ սէսի կէ-
լիյօր , թամ՝ քէնտիսի տիր . պէն պանա պիր տիւ-
զէն վէրէյիմ (դաւար դուրէլուրէն լէ է-նի-նի- դաւըն
դի-նէլլի-նէ) :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՁԱՐԻ

ԵԼԵՆ ՎԵ ՖԻԼԻՊ

ԵԼԵՆ

(Մօրս դեռալ Ֆիլիան լէ շափա կէյնիշ օլուրդա հաւ-
դէ կեբէր լէ դեօլլ էնրաֆընդս օնուրմաք էլնն Ֆիլասիպ դեբ
հաւալ արարըբդան սնրս դեբ սանդաւա է-նէրիէն օնուրմաք)
Պօն ժուռ միւսիւ :

ՖԻԼԻՊ

(Թեանի-դրէ գալարէ դի+ դի+ էլնն դաբար լէ դաւըն
դաւար) Թէմամ, հէր կիւնըրի սէօյլէտիկիմիզ լիսանը
պէճէրտիք տէ , Ֆիրէնկճէ գալար . միւսպարէք ,
պէօյլէ կէլլինմի օլուր , պու գըեաֆէթ նէ՛ , էլչի
կիպի իչէրի կիրտին :

ԵԼԵՆ

Պէյիմ, սիզ պուճու էվլէլինտէն հիսս իտիպ՝
սիզին գըեաֆէթիւնիզտէ օլան պիր գըզ իլէ էվլէն-
մէլի իտինիզ , վէ պիլմիշ օլուճուզ քի , պէնիմ
գըեաֆէթիմ սիզէ նասըլ չիրըին կէօրիւնիւյօր իսէ ,
սիզինըրի տախի պանա օն դաթ տահա պէտթէր
կէօրիւնմէքտէ տիր :

ՖԻԼԻՊ

Օ՛ , էլք կիւնտէն քի պէօյլէ պաշար իսէք ,
սօնուճուզ բէք էյի օլուր . պիր սէօզէ օն ճէվապ
վէրիեօր , միւսպարէք , պէօյլէ ատէմ գօճաեը՝ նէ
եարաճագ , մատէմա քի պու ագըլտա իմիշսին ,
նիչին պէնիմ աշգըմա եանըպ թութուշուեօր իտին :

ԵԼԵՆ

Ալլահ Ալլահ , պէնմի սէնին աշգընլա եանըպ
թութուշուեօր իմիշիմ . ամմա սահիհսինիզ , շու-
գըեաֆէթիւնիզի շու նէզաքէթիւնիզի կէօրիւպ տէ
ագըլտան օլմամագ հէր ատէմ իչի տէյիլ :

ՖԻԼԻՊ

Շիմտի չաթլարըմ, պէնի մասգարա եարըեօր ,
պէ հանըմ, Միշէլ իլէ խապէր կէօնտէրէն սէն
տէյիլմիսին քի Բիւզանդը իսթէմէմ , քէնտիսինին
մուհապպէթի գալպիմտէ գատիմ տիր , հէր հաւ-
տէ պէնի ալըն , տէյու :

ԵԼԵՆ

(Կիւլէրէ+) իշթէ պագ , պու սահիհ տիր . . .
վագաա Բիւզանդտան նէֆրէթ իտիպ սիզին մու-
հապպէթիւնիզէ քիւլ օլմագտայըմ . ֆագաթ թա-
պիլաթտան պահս օլուճմագ ա՛ , իշթէ ախլագըմ
սիզինըրինին մուղայիրի տիր , վէ թէպտիլ տէ էտէմէմ :

ՖԻԼԻՊ

(Տիւշի-նի-ք) . . . է , շիմտի գարըմը ալտըգ ,
եօգսա բարամըղա պէլմը :

կիճէտէ հիշ իպատէթ էթմէզտէն էվիլէ մինասիւ պէթէ պաշանըլըմը իտի (եւրոպէի գաւի գիշ է-նի-նիւն էլէն կէս է-բար) :

ԵԼԷՆ

(Օ՛ հալտէ դեր մարտիս գորտուդ կեղեքնի բարբար Վեհալի սըրտ էլէ) Հագիգաթէն պու իշտէ պէն պիսուշըմ . պէնիմ պու մուամէլէմի պիր կիւնահ տէյիլ , իլլա սանա թագտիմ օլունմուշ պիր գուրպան մագամընտա գապուլ էյլէ . (շեշէն գորտալընէ կեթիւրիւ գիւրէր) ա՛հ շու սիննիմտէ նաճըլ թէրը իտէյիմ . . . (եւնո շեշէն պշալըր , Վէ պեր թարաֆա միւրո գիւրտի գաւի պեր ու գորտալըն սմրա գիւրէր) :

ՖԻԼԻՊ

(Երեմիայի սըրալը կիւնի եւնու կիւր , Վէ աճայի հեյեթիւրէ էլէն գաւր) Աման նէ իտի օլ իշտիկին :

ԵԼԷՆ

էօյլէ պիր ապը հայաթ քի . . . ինսանը . . . հէր տիւրլիւ . . . սէֆալէթտէն գուրթարըր . . . էյու պիւմիշ օլ քի . . . պու տիւնեատէ . . . պին տիւրլիւ ազապ . . . չէքտիքտէն սօնրա . . . ախրէթտէ . . . տախի . . . էլիմտէն գուրթուլաճաղըն եօգ տըր :

ՖԻԼԻՊ

(Եւրոպէի օ եւնա պու եւնա բօշարտ) Ա՛խ , նօլտու նօլտու , ճիյէրիմին քէօշէսի , կիւլ պէնպին սօլտու . աման լանէթ օլա իտի իշտիյին սուլա :

ԵԼԷՆ

(Եւրոպէի միւրոն իւրէր) Բիւզանդ . . . ատիէօ Բիւզ . . . սօն սէլամըմը սանա թագտիմ էտէրիմ . . . վէ բէտէր ու մատէրիմ . . . Ալլահըն . . . խըշմ ու զազապընա . . . իհալէ էտէրիմ . . . սիգի . . . Միշէլ . . . իւճր . . . պէն . . . կիպի . . . ալասըն . . . օճֆ (եօլ-բ) :

ՖԻԼԻՊ

(Եւրոպէի գաւր էլէրիւ օլալմաեա , Վէ մեհուս պեր հալտէ կեան էլէնի եւնու կիւր Վէ կեան եօլէ պեր բօշար) Ա՛խ . . . նէ եափայըմ , գարա պախթըմ , սանքի իպատէթսիզ օլմազ իտի . նէ լիւզիւմի վար իտի շիմտի շու իշէրին . էլլի սէնէ պէքլէտիք կիւն իլէ պիր գարը կէշտի էլիմիզէ , օ տա պէօյլէ կեան գապկա եարար , կեան իպատէթ էտէր վէ կեան տէ պիր չէյլէր օլուպ , (եւրոպէի մարտիս երէր) հէյ վախ . . . էօլմիւշ տիր . . . ա՛հ զէհիր իմիշ օլ իշտիկի . . . պիլէմէտիմ . . . գարա պախթըմ . . . սանքի շու գըզը ալմագ նիյէթ իթտիկիմ կիւնտէն , սօնունուն պէօյլէ օլաճաղընը հիսս իտիեօր իտիմ . . . (պեր գաւր մարտիս երէր) աճէպա եանըր՞եօրմըմ . . . խայր խայր , զէհիր իտի իշտիկի , ա՛հ էօլմիւշ . . . էօլմիւշ . . . էյ վախ . . . հայըֆ . . . եազըգ օլտու . . . պին տէֆա եազըգլար օլ խարճ օլունան կիւզէլիմ ալթունլարա . պարի պէշ եիւզ ալթունու պէրապէր կէթիւրմիշ օլայտը . օ տա եօգ . արթըգ օ պուլունան ալթուն մատէնլէրինտէն տէ կէօզ գարամալը . . . աման եա

Բապպի, շիմտի տէրի օլաճաղըմ պէ . . . ան շիմ-
տի ազլըմը զայ էտէրիմ . . . շու գատար մէսարիֆ
էտիպ գարը ալայըմ տէ պէօյէճէ պիր շիֆթ Լա-
գըրտը էթմէտէն հէր շէյ հիչ օլտուն հէ . . . շիմ-
տի պէն հանկըսընա աճընաեըմ, գարըեամը, խարճ
օլունան բարաեամը, էլտէն կիտէն ալթուն մա-
տէնլէրինէմի . . . ամմա պէլքի տահա սաղ տըր,
(դէր ոահո եանըն կիտիպ) հանըմճըաղըմ (աղաբ) թաթլը
հանըմճըաղըմ էօլմէ, ճանընը սէվէրսէն էօլմէ .
(յոպէնէ երբէէ) ան սէսլէնմէեօր սէսլէնմէեօր . . .
նէ եաբայըմ . . . վայ վայ վայ, կիթտիքճէ իշին
ալթընտան եաշը չըգաճագ . եարըն բէտէրի պիր
տէ գան տավասընա չըգըչըրսա նէ եաբայըմ, (աղ-
աբ) հէր քէս զանն իտէճէ.ք.քի պէն էօլտիւրտիւմ,
նէ եաբայըմ, նասըլ եազայը գուրթարայըմ, ա-
ճէպա չաբուճագ տէֆն էթտիրսէմ, մ'օլա . . .
ան կէօլլէրին քէօր օլա Միշէլ, պէն նէյլէրիտիմ
պու գըզը, իշթէ սօն նէֆէսինտէ Բիւզանդ չա-
ղըրըեօր . . . գաֆամա մինասիպ պիր գըզ ալըր
վարըր կէչինիր իտիմ. նէ եաբայըմ, շու ֆէլաքէթ-
տէն գուրթուլուր իտէմ, շու գան տավասընտան
գուրթուլմագ իւզրէ մութլագա պիր ալօգաթ
պուլմայը, եօգսա օգգա ալթընա կիթտիյիմիզ
կիւն տիր. ալօգաթ տէ վաթըմը եա (դէ-շէ-նի-բ),
ալօգաթ ալօգաթ, հան հան, Բիւզանդ Բիւզ . . .
հէր նէ օլուրսա օլտուն, եինէ էն էյի ալօգաթ
• տուր, զնա միւրտճաաթ իթմէտիքճէ սէլամէթ
պուլաճաղըմ եօգ տըր : (Փէրրէ էնէր) :

ՊԵՇԻՆՃԻ ԲԵՐՏԷ

(Արաֆրսնիս էշեսարչէ քէֆրիշ օլունմուշ
Բիշգանդըն խանէսի) :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՆՁԱՐԷ

(Էլէն է-շէրի սէե-հլուրէ էօրիէ-լթե-շ դէր է-թե-գ է-
շէրինտէ էթրաֆը հա-մըլա ոճե-դըլըշ օլուր-գա հալտէ էօլի-
հէյէթիէրէ Եաթի-գոս, Բի-շանդ աթիւ-ա դէր հէ-թէ ֆաւսէ
յո-ստէլէլէրտէ պու-լանո-դ դէր սաթա վէ դէր տէ նապըն-
դաթրըգոսն սօնր) Շիմտի ուեանաճագ . ֆագաթ
պէնտէ հիչ հալ գալմատը . օֆ, նէ եօրկուշուզ
տըր պու, ամմա նէ եօրկուշուզ, զանն էտէրսին
քի շու գըզ պէնի իսլահ էթմէ.ք իւզրէ ճէնապը
Հագգտան կէօնտէրիլմիշ պիր մէլէ.ք տիր . զիրա
պէն ալէլումուլմ գատընլար իւզէրինէ պիր ֆէնա
թասալվուրտա պուլունուպ էվլէնմէ.քտէն իտէ,
պիւ.քիւլլիյէ իմթինա էթմէ.քտէ իքէն, շու պէտ-
պաթթ գըզըն իսթիզամէթի, վէ հիչ պիր վէչհլէ
լաեըզը պուլունմատըղըմ հալտէ հագգըմտա իպ-
րազ իթտիկի մուհապպէթ պիւթիւն էֆ.քեարլա-
րըմը օլ գատար թէպտիլ, օլ գատար թաղէր
իթտիլէր.քի, ինչալլահ իֆագաթ պուլտուղու իւ.ք
կիւնտէ, պիրինճի իշիմ իքիմիզի տախի մէսուտ
գըլաճագ օլան ագտը իզտիվաճ քէյֆիյէթի օլա-
ճագ տըր :

ԷԼԷՆ

(Եաթի-գոսն գընըլտա-դաթ) Ը'հ . . .

էօմրիւմ, հէր կիւն իչին աճայիպ բույալար կէօ-
րիւյօրում, ինանայբմնը, միւմբինմի տիր քի պու-
սէօղիւ սէօյլէյէն Բիւզանդ օլտուն :

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Էլէբնի գրոս երեւ) Ա՛հ աֆիլ էյլէ, հազըգա-
թէն պէն լայըգ տէյիլ իտիմ սիզին մուհապպէ-
թինիզէ . ամմա շիմտի սիզտէն էօյրէնտիյիմ տէրս-
լէր սայէսինտէ, Ֆիլիլէն անլատըմ քի նէ պէօյիւք
շէյ տիր մուհապպէթ, վէ էյէր միւսաատէնիզ օ-
լուր իսէ, պիր բարազ վասէթասը իլէ իչպու մու-
հապպէթիմիզի թագտիս էթտիրիպ իլէլ էպէտ
րէֆիգիւնիզ, ալըգընըզ վէ պէնտէնիզ օլաճալըմ
տըր :

ԵԼԵՆ

(Էլէբնի գրոս երեւ) Ա՛հ զարիմ, էօլտիւրմէ, գըյ-
մա, էօլտիւրմէ պէնի .

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Սուրբուր րեֆու էլէբնի գրոս երեւ) ձիկէրբարէմ,
գայպ էտէճէք վագթիմիզ եօգ, շիմտի բէտէր ու
մատէրինիզ պէնի կէօրմէք իւզրէ կէլմիշէր, միւմ-
քին իսէ շու եաթագ օտամտա պէշ տագիզէ գա-
տար բահաթ էտինիզ :

ԵԼԵՆ

Պէն տէ պէրապէր պուլունսամ օլմնըմը :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Օլուր ֆագաթ պիր ազ սօնրա :

ԵԼԵՆ

Նէ եարաճագ օլտուղունա ագլըմ էրմէյօր.քի :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Րէճա էտէրիմ, շիմտի պանա իթաաթ էտի-
նիզ, սօնրա չօգ մէմնուն օլաճագսընըզ . (Էլէնի գրո-
սուրբուր էլէնիւն Ռոմար վէ րիկեր պեր օրտէս կէօթիւրտիւտիւն
սօնրա, էաթաղը վէ րեֆֆէէ էշէալուրը րտիէ գալուրըր հիւ րիւ
էսէր րըբֆաշ օրթադա) կէլսինլէր պագալըմ նէ տէ-
յէճէքլէր, պու կիւն տաթի պէօյլէ պիր կիւն օլտուն :

ԻԲԻՆՃԻ ՄԵՆՁԱՐԷ

ԲԻԻԶԱՆԴ, ԱՆՏՈՆ ՎԷ ԵԼԻԶԱ (Աւուս, էլէւ կէրուր)

ԲԻԻԶԱՆԴ

Աֆիլ էտէրսինիզ, վագաա սիզի պէքլէթտիր-
մէք պիր ազ մինասիպէթսիզ իտի իսէ տէ, զա-
յէթլէ մուհիմմ պիր իշլէ մէշղուլ իտիմ :

ԱՆՏՈՆ

Պիզ շիմտի օ թէքլիֆի թէքեալիֆի ունութ-
տուգ, պաշըմըզըն աթէշինէ եանրեօրուզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Նէ չարէ էֆէնտիմ, գուլ թագտիրինի կէօ-
րէճէք :

ԱՆՏՈՆ

Թագտիրմի, նէ թագտիրի, պունտա էօյլէ
թագտիրին գատէրին իշի եօգ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Ալլահըն էմրի միւպարէք օլտուն տէմէտէն
պաշգա նէ չարէմիզ վար :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Չանն իտէրիմ ասըլ սէպէպի պաշգալարը տըրլար :

ԷԼԻԶԱ

(Ալլաֆուլլանն Բուրի Երի) Ասըլ սէպէպինի արար իսէն Միշէլ տիր :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Օնլար խուսուսի տիրէր , էսասի սէպէպէրի վար տըր :

ԱՆՏՕՆ

Բէճա իտէրիմ ուղաթմաեալըմ , շունա պիր ճէվապ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Բէք ալէա , նըզամնամէի կէթիրէյիմ տէ պա- գարըզ (Էլէնէն օլտուղն օրսէա կէրէր) :

ԻԻԶԻԻՆՃԻ ՄԷՆԶԱՐԷ

ԱՆՏՕՆ , ԷԼԻԶԱ ՎԷ ՖԻԼԻՊ

ՖԻԼԻՊ

(Կէրէր Վէ Բայաֆուլլանն Կերոֆի-կէնրէ պտուղն ու- նրէր կիպ օրսէա պարսէա պաշըզ պօմուսնոն էլէրի շէրէր) Պուրատամսընըզ :

ԷԼԻԶԱ

Պուրատայըզ չամ աղաճը (սեղա Բալէնո պաշնա Երֆուլլա Վարսէա պաշլար) նէ եարտըն գըզըմըզա , ինէք գաֆալը , հահ գըպըրըզ մէքքէպինն պէնզէ- եօր , սէօյլէ նէ եարտըն , անճագ սէնին գանընը իչտիկիմտէ , սէֆիլ գըզըմըն հայֆընը ալապիլի-

րիմ . . . կիտի խընղըր սէնի . . . հէլէ տուր , տար աղաճը պօյնուսնա կէչէրսէ օլ վաղըթ սանա պիր սէօյլիւմ վար տըր :

ՖԻԼԻՊ

(Երֆուլլանն Բալէնո Էսսըլլանն պաշլար) Ալլահտան գօրգուն , պէնիմ պունտա գապահաթըմ նէ տիր , Միշէլ գանտըրտը պէն տէ ալըմ . գըզընըզ պէնի իսթէմէզ իմիշ , նէ պիլէյիմ , պէն բէյղամպէր- միյիմ . նիչին վէրտինիզ տէ պէօյլէ էվրէ տէվրէ էվիմի պաշըմա երգտընըզ . շու գատար մէսարիֆէ կիրտիմ , պէնիմ կիպի պիր պիչարէ ատէմ նէ եարտըն , բարազ նիքեահ բարասը իսթէյօր , ան պախթը սիեահըմ (Էնէ պաշլար) պիլմէմ . . . կէլտիկի կիճէ նէ օլտու նէ օլմատը պիլմէմ , պիր շէյ իչտի , ան էօլտիլ . . . շիմտի պէն հանկըսընա աճընա- երմ , օ կիւզէլիմ գարըմամը , սարֆ էթտիկիմ բա- րալարամը , օ պուլունան ալթուն մատէնլէրինէմի :

ԱՆՏՕՆ

(Հիւրիլի) Պագ շու եապան անըսընա , տահա էթտիյի մէսարիֆի սէօյլէյօր , շիմտի էզէրիմ պա- շընը :

ՖԻԼԻՊ

Իօյլէ եա , պու ալէմտէ սահիպսիլ օլմամալը . էլպէթտէ էզէրսին պաշըմը . . . նէ եարայըմ , հէր քէս քէնտի զանաթընը աղար , սէն գըզընը աղ- ար իսէն , պէն տէ ալթունլարըմը աղարըմ . (պա- շլար) հէյ կիտի մէթալիք մէթալիք , պիրէքտիրտի- կիմ ալթունլար հէյ , կիթտիլէր . բարա օլուրսա գարըտան չօք նէ վար :

ԷԼԻԶԱ

(Հեման հեմանիս իրիս պաշտօնիս արքայական վարար) կիտի զիպիտի սէնի, գըզըմըզը էօլտիւրմիւշ տէ շիմտի տէ ճիկէր բիշտի եարբեօրսուն էօյլէմի, տուր սէնի պօղայլմ տա: (Պօղաղնա սարլըր)

ՅԻԼԻՊ

(Բիւրիսիսի գորբարմարլըղա ճահո իրիս) շճան . . . գճրթ . . . թարան . . . եճ մը: (Պաղլըր)

ԷԼԻԶԱ

(Էօփէիսիսիս րիւրէիս) Սէնին էօլիւմիւն էր եա կէճ մութլաղա պէնիմ էլիմտէն օլաճաղ:

ԱՆՏՈՆ

Պրաճ սէն պրաճ, շիմտի օ միւսթահագ օլ տուղու ճէզայլ պուլուր. տուր պէնիմ սէօյլէյէճէքլէրիմ վար քէնտինէ (Ֆիլիպէ), տէմին պիր շէյ տէեօր իտին, ծնու պիր տահա սէօյլէսէն նէ սէն:

ՅԻԼԻՊ

(Էլիսի պօղաղնիս Բիւրիսիսիս պաղարաթ) Ը՛հ . . . ըհը՛, սէօյլէր հալիմ գալտըմը, պրագըբօրմուտունուզ քի կիւզէլ կիւզէլ օթուրալմ տա պիրիպիրիմիղլէ հասպիհալ իտէլիմ, հիշմի ատէմ կէօրմէմիշսինիղ, նէ վար պօղաղըմա սարլըաճագ. տուրուն պագալմ, պէլքի պիրիպիրիմիղէ Ալլահ ըասթ կէթիրտի, պէնիմ տէ սիղէ սէօյլէյէճէքլէրիմ վար. ֆագաթ աղըզ աչարմաեօրսունուզ քի, պիր թարաֆտան աճը սէօզ, պիր թարաֆտան տաեազ, պիլտիկիմիղի պիլմէզ օլտուզ:

ԱՆՏՈՆ

Նէ իմիշ սէօյլէյէճէքլէրին:

ՅԻԼԻՊ

(Աղաղա) Պիզիմ ըահմէթլի գարը . . . ճան շէքիշտիկի սըրատա պիր շէյ վէսիյէթ էթտի, ըհը՛, հըհը՛ . . . :

ԱՆՏՈՆ ՎԷ ԷԼԻԶԱ (Էրիսի սարլըր)

ԷԼԻԶԱ

Հէյ օլմաղ օլայարն տէ եէթմէյէ իտին գարը ալմագլըղա:

ԱՆՏՈՆ

(Կեօյիսիսիս սիւրէիս) Էլիմ իլէ էթտիմ, քիմէ նէ տէյիմ. օֆ (Ֆիլիպէ Բիւրիսիս) է նէ իտի վէսիյէթի:

ՅԻԼԻՊ

(Աղաղա) Շու թէլըրաֆ վուրտուրտուղուն ալթուն մատէնլէրի իչին տէտի քի . . . ըհը հը, պուլունուրա սէնին տէ սէհմինի վէրսինլէր տէտի:

ԱՆՏՈՆ

(Էրիսիսիս օլաղ) Հանկը ալթուն մատէնի:

ՅԻԼԻՊ

(Էրիսի սարլըր) Նէ պիլէյիմ, Ալլահ ըահմէթ էյլէսին, տէտի քի բէտէրիմ սէնին իչին ալթուն մատէնի պուլունլար տէյու հէր թարաֆա թէլէրաֆ վէրտի, վէ պուլտուզլարընտա սանա վէրէճէքլէ տէտի, վէպալը պօյնունուզա, իսթէր վէսիյէթիսի իճրա էտին իսթէր էթմէյին, պէն մէսուլ սէյիլիմ:

ԱՆՏՕՆ

(Պիւր փոփոխի րի-շի-նի-ոյ) է՛յ վահ, պէն նէ պէօ-
յիւք խաթա իշէմիշիմ, էվիմի էլիմէ երգտըմ,
էվլատըմըն գաթիլի օլմուշում. մութլագա կէօ-
զիւմիւ պաղլամըլար, եօգսա շու հալ նէ տիր.
պագ քէնտիսինի զէվզէնմիշ, վէ հալա ինանմագ-
տա տըր. (Յիւնի էիլ-սիւն) է՛ տահա պաշգա պիր
վէսիյէթ էթմէտիմի :

ՖԻԼԻՊ

(Առաւելոյ) Նիքեահ բարասընը տէ բէտէրիմ
վէրսին տէտի. ըհը ըհը . . . վէպալը պօյնունա,
իսթէր վէր իսթէր վէրմէ :

ԱՆՏՕՆ

Տահա տահա պաշգա հիշ պիր շէյ տէմէտիմի :

ՖԻԼԻՊ

Պիր շէյ տահա տէտի ամմա, նէ պիլէյիմ պէն :

ԱՆՏՕՆ

Տիւշիւն պագալըմ, նէ իտի օ տէտիյի :

ՖԻԼԻՊ

Օ՛ք նա՛սըլ սէօյլէյէյիմ, տէտի քի տէտ . . .
ըհը ըհը . . . :

ԱՆՏՕՆ

(Միֆիէ) Մութլագա էլզէմ պիր շէյ տէմիշ
օլմալը տըր (Յիւնի) տիւշիւն պագալըմ նէ իտի
օ տէտիյի .

ՖԻԼԻՊ

Տէտի քի սանա տա պէշ էիւզ ալթոն վէր-
սինէր տէտի :

ԷԼԻԶԱ

(Ենէ իւղիւնէ հեճեմ իրի պաշար շուրհաւա վէ
բարհաշարըն կէօնիւն սօհաւա) Տուր շու սէնին կէօզ-
լէրինի չըգարայըմ քի, պէօյլէ լագըրտըլարլէ ճի-
կէրիմի տէլմէեէսին . . . քիմ պիլիր գըզա նէ եար-
տըն վէ նէլէր սէօյլէտին քի չաթլատը էօլտիւ :

ՖԻԼԻՊ

(Էօնէ պերէ քօշուշուղ էլիւնըն էլիւնի շուրհաւա
իւղի պեր շուրհաւա) :

ԷԼԻԶԱ

(Յիւնի քօշալայը կէմա շուրհաւա) :

ԱՆՏՕՆ

(Էօնիւր էօնիւր աղլամաւա) :

ՏԵՕՐՏԻԻՆՃԻ ՄԷՆՁԱՐԷ

ՀԱԶԸՐՈՒՆ ՎԷ ԲԻԻԶԱՆԴՆԱ ԷԼԷՆ

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Էլէնի քօշանա րաւանըշ օլտուշու հալտ կերելէր) :

ԱՆՏՕՆ

(Էլէնի կէօրիւնի կիւն լէլալանա) Աման գըզ . . .
(պաշար) :

ԷԼԻԶԱ

(Յիւնիւր աղլամաւա իւն եէրիւն շուրհաւա կէօրիւնի
կիւն) Աման գըզ գըզ գըզ . . . (րիւշիւր պաշար) :

ՖԻԼԻՊ

(Էլէնի կէօրիւնի կիւն իւրիւրիւ կերէ կերէ շէիւնիւր)
ճիւնմի շէյթա՛նմը նէ տիր պուշար, (Էլէնի կէօրիւն)

նիւն ի-շէրինէ Բայուր Կրօնական Կրօնական) քէնտիսի, թա-
մամ քէնտիսի, հէյ Սլլահ պէլանը վէրոին, շէյ-
թանլէր տէ պունու գապուլ էթմէտի. շու պէն
եազայը գուրթարտըմ ա, շիմտի եինէ պիր օեուս
չըգմատան շուրտան տապանը գալտըրայըմ (Ե-
վաշմ ֆիրար էրօտտ):

ԲԻԻԶԱՆԴ

(Արքայազն Բայուր) Նէրէ պապա ֆիլիպ, տա-
հա կէօրէճէք խըղմէթիմիզ վար (Կայլուլուր Կեօնե-
րեդ) շունլարը պիր հալ էթմէտէն նէրէ պէօյլէ
աճէլէ:

ՖԻԼԻՊ

Հիչ, պէն . . . տէտիմ քի . . . աղըրըզ . . .

ԲԻԻԶԱՆԴ

Շունլարըն էլլէրինտէն թուլթալըմ տէ օթուրթ-
տուրալըմ. (Իի-ի Կիրօն Լաւուրուր Կայլուլուր Վէ Բի-լանդ
Կիր Բու-հ Բօթուրըր)

ԵԼԵՆ

(Անարաւալուրն Կիրէ Ի-շէրինտէ Բայուրաշմ օրուրտան
հիչ Կիր շէյէ Կիրօն էլլէ էրօտտ):

ԱՆՏՈՆ

(Թէրրէճէն Կայլուր) Ըհ . . . գըզըմ, օֆ գըզըմ,
սաղմըսըն, եալան տէյիլմի, սաղմըսըն: (Գըլուր
Կայլուր Վէ Եօթէր)

ԲԻԻԶԱՆԴ

Պիր աղ մէրտ օլուն, գըզընըզ իշթէ հայաթ-
տա աըր, շիմտի գօրգարըմ սիզէ պիր շէյ օլուր:

ԵԼԻԶԱ

Ըհը . . . գըզըմ, աման գըզըմ, գըզըմ
կէօթիւրին պէնի (Կեօնե-րե-րէր. Գըլուր Կայլուր) ահ,
ճէննէթտէնմի կէլիեօրտուն, մէլէք գըզըմ:

ԵԼԵՆ

(Իի-ի Կիր Կայլուր) Բէտէրիմ . . . պու մուամէ-
լէլէր մուհապպէթ նըչանէսի ատտ օլունամազ,
պու թապիի մուհապպէթ հայվանլարտա ինսան-
լարտան շօգ տուր, օնլար տախի եալրուլարընը
կէօրտիւրէրի վազըթ ազըլլարընը զայ էտէրլէր.
պէն սիզին մուհապպէթինիզի ագտէմճէ էօլտիւմ,
վէ սօն էլվէտամը սիզէ վէ շու սիննիմտէ տիւն-
եայա թագտիմ իթտիմ իտի. ֆագաթ պէն տէ
պիլէմէեօրում նասըլ օլտում. անճագ պէտպախթ
պիր կիճէտէ ճէհէննէմտէ իքէն քէնտիմի էօլիւմէ
թէպիւմ էթտիմ, վէ ուեանտըղմտա կէօրտիւմ
քի շու (Բի-լանդ Կեօնե-րե-րէր) մուհապպէթ մէլէքիմ
պէնի հըֆը ու վիզայէ իթմէքտէ տիր:

ԱՆՏՈՆ

(Ալուր) Ահ գըզըմ . . . ահ մէլէք գըզըմ, աֆիլ
էյլէ ճահիլ բէտէրինէ (Բի-լանդ Կեօնե-րե-րէր) աման
միւսիւ նէ հիքմէթ տիր պու, շիմտի տիվանէ օ-
լուրում . . .

ԵԼԻԶԱ

(Ալուր) Աման նասըլ իշ տիր պու, աման նէ
գատար միննէթտարըզ սանա (Բի-լանդ Կայլուր)
կէլ պիր գուճագլայըմ սէնի . . . արթըզ էվլա-
տըմըն, էֆէնտիմին, իսլապըեարըմըն . . .

ԲԻԻԶԱՆԴ

Պու իշտէ սիզին պանա միննէթտար օլմագլը-
ղընըզա հիչ սէպէպ եօգ տուր . եալընըզ էկէր
իսթէրսէնիզ պէնի իլէլ էպէտ միննէթտար գըլա-
պիլերսինիզ :

ԱՆՏՕՆ ՎԵ ԷԼԻԶԱ

(Թէււէ) Նէ վէչիլէ , նէ վէչիլէ . . . զաթէն
չիմտէն սօնրա մալէն վէ ճանէն էմրինիզէ միւթիւ
գուլարըզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Իսթաղֆիրուլլահ , պէն արզու իտէրիմ քի ,
պանա բէտէր ու մատէր օլասընըզ :

ԱՆՏՕՆ

Օ շէրէֆէ նաօրլ նայիլ օլապիլերիզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Էլէնին էլինի պանա վէրմէքլէ :

ԱՆՏՕՆ

(Մեհերեբէ) Ա՛հ (էւէնը Բի-ղանրը Գուհարը) :

ՅԻԼԻՊ

(Պիւ Էանրա Գուհարը Դիտ Դիտ Կաֆար) Էլինին տէ
խայրընը կէօր աեաղընըն տէ , զաթէն գաղան եու-
վարանըր գաբաղընը պուլուր , իշթէ իքինիզ տէ
պիրիպիրինիզին խարճըսընըզ , շէյթանըն իքի օղ-
լու վար , պիրիսի Խըռնիկ օպիրի Բըռնիկ (Բի-ղանրը
Վէ Էլէնի Կեօրեբէ) :

ԷԼԻԶԱ

(Բի-ղանրա սարուր Յեկո՞ւ Ինիսպէն) Տահա սէսին
չըգանօր էօյլէմի , սէնի գուրպան էտէրիմ տա-
մատըմա :

ԷԼԷՆ ՎԵ ԲԻԻԶԱՆԴ

(Պեհեհերեբէն Կաֆար Կե-Լեբէ) :

ՅԻԼԻՊ

Խայրըլարընը կէօր , շու պէնտէն եըրագ օլուն
տէ , քիմէ եագըն օլուրսանըզ օլուն :

ԷԼԻԶԱ

Վայ , պիլտէն թաճիղիլին վար էօյլէմի , քէօհ-
նէ զիպիտի :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Բէճա իտէրիմ , կէչմիչի պրագալըմ տէ , իքի
սէօղլէ շու վուգուլթը սիղէ թարիֆ իտէյիմ :

ՃԻԻՄԼԷԹԵՆ

Էվվէթ էվվէթ էվվէթ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Էլէնի՛ Յիրիպէ վէրմէյէ գարար վէրտիկինիզ
կիւնտէն , քէնտիսինի սէվմէտիկինի պիլերիտիմ :

ԷԼԻԶԱ

Սէվիլը մաթանճը տըր քի :

ՅԻԼԻՊ

Պագսան նէ , պէն տէ քէնտիսի իչին ագլըմը
զայ իտիյօրըլըմ , պանա գըզ գըլթըլըմը իտի ,
բարալարա պագալըմ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Է՛ պիր ազ սիւքիւթ օլ պագալըմ պապա Յի-
լիպ , նիքեաճ օլմագտան պիր կիւն էվվէլ քէնտիսի
իլէ կէօրիւշտիւմ . պագտըմ քի պու պէլատան
գուրթուլմագ իչին քէնտի քէնտիսի զէհիրլէյիպ
էօլտիւրմէք էֆըրեարընտա տըր :

ԷԼԻԶԱ

Վախ գրգըմ վախ, (Ֆելիդե) հէք պունըար սէ-
նին իչին օլուեօր ինէք գափալը :

ՖԻԼԻՊ

Էօյլէ եա, իքի առէմէ սիվալ էթ պագալըմ,
չէօյլէ շէյթան (Բի-ղանբը կեօնբեբեպ) կիճէ կիւնտիւզ
պիր գրգըն եանընտան չըգմաղսա, արթըգ օ գըզ
գօճա իսթէրմի :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Հէք նէ գատար նասիհաթ էթտիմ իսէ ֆա-
յիտէ էթմէտի. նիհայէթ պագալըմ քի հէք հալտէ
քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ էտէճէք, պիր թէտպիր
տիւշիւնտիւմ. շէօյլէ քի, պայըլտաճագ ղայէթ
քէսկին պիր իլաճ վէրտիմ քէնտիսինէ, վէ իչտի-
կինտէ էօլմիւշ կիպի օլտու :

ԷԼԻԶԱ

(Բի-ղանբա սարըլըպ) Սման հայրան օլայըմ ագ-
լընա, նէլէր տէ տիւշիւնմիշսին :

ՖԻԼԻՊ

Էօյլէ եա, գարըյը գօճասընտան այըրսըն տէ
սէն տէ հայրան օլ :

ԷԼԻԶԱ

Չէք սէսինի զիպիտի, գօճա քլիմ տիր, գուր-
պան էտէր իտիմ սէնի գըզըմըն թըրնաղընա :

ԱՆՏՈՆ

Պիր ազ աղըզ աչտըրըն պագալըմ, ֆուրսաթ
վէրմէեօրսուճուզ քի շու մէրաղըմըզ տէֆ օլտուն,
րէճա իտէրիմ միւսիւ, տէվամ էտինիզ :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Ձանն էտէրիմ նէ սիզ վէ նէ տէ հիչ պիր
քիմսէ ֆէհմ էտէմէտի էլէնին էօլմէյիպ պայկըն
օլտուղունու :

ԱՆՏՈՆ

Շիւպհէ նէ, ճիւղիճէ պիր էմարէ պուլունսա
հաեաթընա, միւմբինմի իտի տէֆն օլունմասը :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Տէֆն օլունսուղու կիճէ աճէլէթէն չըգարտըպ
օտամա կէթիրտիմ, վէ իշթէ շիմտիյէտէք այտըր-
մագըղա ճահտ էթմէքտէ իտիմ :

ԷԼԷՆ

(ՏԵՒԵԵ) Սահիֆմի, պէն պու գատար շէյլէր-
տէն հիչ պիր շէյ պիլէ տույմատըմ :

ԱՆՏՈՆ ՎԷ ԷԼԻԶԱ (ՂՈՒՐԵ)

ԲԻԻԶԱՆԴ

Աղամագըղա հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր,
շիւքիւրլէր օլտուն, Հագ թաալէ հագրէթլէրի գը-
ղընըզ սաղ սէլիմ եէտինիզէ թէսլիմ գըլտը, վէ
իշթէ պու վուզուաթը սիզէ պիր նասիհաթ մա-
գամընտա իճրա էյլէտի քի, պիր տահա կէրէք
գըզընըզ վէ կէրէք օլունուղու սէվմէյիպ իսթէ-
մէտիկինէ վէրմէյիպ, գէնկին ֆագիր թէֆրիգ
իթմէքսիզին, մուհապպէթինէ, իլմինէ վէ տիրա-
յէթինէ վէրէսինիզ. զիրա հէք վագըթ պէօյլէճէ
էօլէնլէր պիր տախի տիրլիմէղլէր. (Ֆելիդե) քեաշքի
պապա Ֆիլիպ շու վուզուաթը պիր գալէմէ ալսա,
այէմ միւթէնասիհ օլուր իտի. նասըլ պապա Ֆիլիպ :

ՅԻԼԻՊ

Սէն տեր յէմէզ շու գարըմը էլիմտէն ալարն
եա արթըզ խթէտիկինի սէօյլէ :

ԷԼԻԶԱ

(Էօփէլէի) Տահա գարը լագըրտըսը էտէեօր,
կիտի մէշէ օտունու սէնի :

ԲԻԻԶԱՆԴ

Էլէն հիչ պիր վագըթ սէնին գարըն օլմամըչ
վէ օլմաեաճագ տըր, էվվէլ էմրտէ սիզի սէվմէ-
եօր, նասըլ ըի սէն տէ իգրար իտիյօրսուն . սա-
նիէն շու վուգուաթտան սօնրա, եէնիտէն տիւն-
եայա կէքմիչ օլտու, վէ զաթէն հիչ հիւքմի օլմա-
եան ճէպրի պիր նիքեահըն էհէմմիյէթի տէյիլ,
խամի պիլէ նապէտիա օլտու :

ՅԻԼԻՊ

Պէն պու սէօզլէրտէն հիչ պիր շէյ անլամամ,
շիմտի արթըզ պէն եագայը գուրթարտըմ ա,
հիւսնի ըիզամլա ալթուն մատէնլէրինտէն վազ կէչ-
տիմ, շու նիքեահ ըարասընա նէ տերսին :

ՃԻԻՄԼԵԹԵՆ

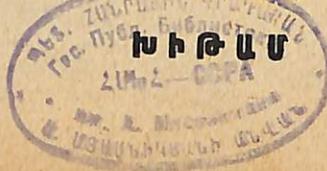
Գահ գահ գահ (կէ-լէրլէր) :

ԷԼԵՆ

(Օլ Էրար կէ-լէր թէ պեր եանա րեւեւեր) :

ՅԻԼԻՊ

Շէյթան օղու շէյթանլար, Ալլահ շէրրինիզ-
տէն էմին էյլէսին : (Փերտէ էրէր) :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542109

37